

РІК LXVII, Ч. 6

ЧЕРВЕНЬ – 2010 – JUNE

№ 6, VOL. LXVII

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – PUBLISHED BY UNWLA, INC.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

“НАШЕ ЖИТТЯ”

Рік заснування 1944

Виходить раз у місяць

СUA – неприбуткова організація
Засновник Українського Музею в Нью Йорку

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

“OUR LIFE”

Published since 1944

Non-profit organization

Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

PIK LXVII

ЧЕРВЕНЬ

Ч. 6

Головний редактор – Тамара Стадниченко
Україномовний редактор – Лідія Слїж

Редакційна колегія:

Маріянна Заяць (з уряду) – голова Союзу Українок Америки
Марта Богачевська-Хом'як, Ася Гумецька, Христя Швед,
Марта Тарнавська, Вірляна Ткач, Наталія Даниленко,
Мовна коректа – Святослав Левицький

Адміністратор Ольга Стасюк

Год. праці: вівторок, середа, четвер – 11:00-7:00

Адреса адміністрації і редакції:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
Тел.: (212) 533-4646 Fax: (212) 533-5237
office@unwla.org

Річна передплата в США

Для членів СUA \$30.00

Для інших передплатників \$40.00

Поодиноке число \$3.00

В країнах поза межами США US \$50.00

VOL. LXVII

JUNE

№ 6

Editor – Tamara Stadnychenko
Ukrainian-language editor – Lidia Slysh

Contributing Editors:

Marianna Zajac – UNWLA Inc. President
Martha Bohachevsky Chomiak, Assya Humetsky,
Christine R. Shwed, Marta Tarnawsky, Virlana Tkacz,
Natalia Danylenko

Administrator Olha Stasiuk

Office hours: T W Th – 11 a.m. to 7 p.m.

Editorial and Administration Office:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
Тел.: (212) 533-4646 Fax: (212) 533-5237
office@unwla.org

Annual subscription in the USA for UNWLA members \$30.00

Annual subscription in the USA for other subscribers \$40.00

Single copy \$3.00

Annual subscription in countries other than USA US \$50.00

ЗМІСТ – CONTENTS

Маріянна Заяць. Ділимося вістками та думками.....	1
Наша обкладинка / Our Life Cover	3
Марта Богачевська Хом'як. Лідія Бурачинська	4
Маріянна Онуфрик. Уляна Кравченко	5
Ярослава Панчук. Любка Колесса	6
Віра Боднарук. Фільм про Чорнобильську трагедію	8
Ліна Костенко. Вірш	8
Ihor Magun. The English Surgeon	9
Наталка Соневицька. Вісті з Українського Музею в Нью Йорку ...	10
Ukrainian Museum: Grant from Coby Foundation	11
Ніна Матвієнко. Ніна Улясі	12
Marianna Zajac. Sharing Thoughts, Views, & News	13
Martha Bohachevsky Chomiak. Women's Organizations in Independent Ukraine (Conclusion)	16
Nadia Deuchakivsky. Book Review. Yalta: The Price of Peace	19
Ніна Василькевич. Довга нива життя Лесі Лятишевської	22
Марія Щерб'юк. Загальні збори 101-го Відділу СUA Округи Чикаго	23
Раїса Іванченко. Вірш	23
Іванна Горчинська. Окружний з'їзд СUA в Чикаго	24
Ліда Грецишин. Діяльність 97-го Відділу, Бафало, Н.Й.	26
Г. Полюга, Л.Вусик. Вишита історія	27
Галина Генгало. Людина тричі дивною буває... ..	30
Відійшли у Вічність	32
Василь Стус. Вірш	32
Василь Симоненко. Вірш	32
Христя Швед. Малі городники	34
Хрестиківка	36
Пожертви і подяки	12, 20

На обкладинці: Катерина Кричевська-Росандіч. “Лісова пісня”.
On the cover: Kateryna Krychevsky-Rosandich. “Forest Song”.

Підписано до друку 20 травня 2010 р.

Маріянна Заяць, голова СUA. Тамара Стадниченко, редактор.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів.

За точність викладення фактів відповідає лише автор.

Редакція зберігає за собою право на мовне редагування і скорочення матеріалів.

Рукописи, які не були замовлені редакцією, не повертаються.

При передруці обов'язково подавати джерело – “Наше Життя”.

В публікаціях журналу редакція дотримується правопису Г. Голоскевича.

“OUR LIFE” (USPS 414-660) is published monthly (except August) by
Ukrainian National Women's League of America, Inc.,
203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003
ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

“OUR LIFE”, 203 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2010 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Друковано в COMPUTOPRINT CORP.

1360 Clifton Ave., #402, Clifton, NJ 07012

Tel.: (973) 574-8800 Fax: (973) 574-8887 e-mail: computopr@aol.com

Subscription fees for UNWLA members are included in annual dues.

Subscribers who are not UNWLA members should send annual subscription fee directly to

UNWLA, Inc.

203 Second Avenue, New York, NY 10003

ДІЛИМОСЯ ВІСТКАМИ ТА ДУМКАМИ...

*Головна Управа СУА бажає мирного здоров'я і успіхів усім патріотам,
і особливо тим, хто читає «Наше Життя»!
Нехай Бог дає Вам Своє благословення і ласку за Вашу відданість своїм формам.*

Новообрана Управа Округу Нью Йорк з Ярославою Геруляк, колишньою головою Округової Управи і Надією Савчук, Почесною головою Округу Нью Йорк.

Фото Володимира Ткаченко.

18 квітня і 2 травня Округи Філядельфія та Нью Йорк (відповідно) провели щорічні з'їзди. В цих широких і дружніх колах були обрані нові голови Округ: **Ірина Бучковська**, голова 67-го Відділу СУА у Філядельфії, прийняла головування в Окрузі Філядельфія, а **Галина Романишин**, заступниця голови 83-го Відділу в місті Нью Йорк, стала головою Округу Нью Йорк. Наші вітання і підтримка у їх починаннях і майбутніх планах роботи Округ! 24 квітня, 131-ий Відділ ім. Соломії Крушельницької відзначив своє хрещення і офіційний вступ до лав Відділів СУА Округу Нью Джерзі. Многая Літа нашим новообраним головам і Відділу 131-му!

Перехрестя – це або дві дороги, які перетинаються, або, більш образно, момент, коли потрібно прийняти життєво важливе рішення. 24 квітня в Українському Музеї в Нью Йорку відкрилася виставка «Україна-Швеція на перехрестях історії (XVII-XVIII століття)». Експонати, представлені на цій виставці, відображають епоху «перехресть» в Україні – той час, коли війська Швеції та Росії проводили тактичні маневри, щоб зайняти вигідніші позиції в підготовці до Полтавської битви 1709 року, що мала привести Україну під контроль Швеції, яка обіцяла Україні незалежність у одному з підписаних договорів.

Генеральний директор Національного музею історії України ділиться своїми міркуваннями у каталозі виставки: «Минуле кожної країни і кожного народу ідентифікується в історичній пам'яті з тими періодами і подіями, які з часом не втрачають своєї актуальності і виховного значення.» Ця виставка відображає епоху, коли розпочалася боротьба українського народу за здобуття незалежності і створення своєї єдиної суверенної держави.

*Голова СУА подає привіт на відкритті виставки
„Україна – Швеція...”*

Коли Союз Українок Америки заснував Український музей у 1976 році, його завданням було зберегти, пояснити і представити багатство культурної та історичної спадщини українського народу. Ця багатогранна і амбітна історична експозиція розповідає про важливий період в історії України, гідний нашої уваги.

Репрезентуючи СУА на відкритті виставки «Україна-Швеція на перехрестях історії (XVII-XVIII століття)», я мала можливість нагадати присутнім, що у 1933 році, коли СУА була ще молодою організацією, яка об'єднувала українських жінок у Сполучених Штатах, пам'ятаючи про одне із своїх головних завдань – збереження нашої культурної ідентичності, – ми взяли на себе відповідальність за підготовку виставки народного мистецтва для українського павільйону на Всесвітній Виставці у Чикаго. Для цієї виставки СУА придбав роботи-зразки народного мистецтва у кооперативі українського народного

мистецтва у Львові – 800 предметів вартістю \$ 2 225 – значна сума на ті часи!

Ще важливішим досягненням СУА було заснування Українського Музею в 1976 році, який завдячує своїй появі баченню керівництва та тогочасної голови СУА, Іванни Рожанковської, а також прихильності Управи та членок організації. Це історичне рішення було прийняте на 17-ій Конвенції СУА, і уже незабаром новопридбані два поверхи у будинку на 203 Другій авеню в Нью Йорку прихистили і стали виставковою залою для колекції народного мистецтва, закупленої СУА у 1933... це і було початком цього Музею, який до сьогодні збагачує українську громаду!

З 1976 року членки Союзу Українок Америки були надзвичайно відданими і надавали неоціненне значення цьому прекрасному закладу – закладу, місія якого полягає в тому, щоб виставляти, популяризувати і зберігати українську культуру та мистецтво. Члени СУА присвятили незліченні години праці для Музею, вони пожертвували свої власні мистецькі вироби та мистецькі праці із своїх колекцій і, звичайно ж, робили щедрі фінансові внески на цей цінний заклад.

У лютому 2005 року, на 80-річчя Союзу Українок Америки, коли пані Ірина Куровицька була головою СУА, а Ольга Гнатейко, одна з членок СУА, головою Управи Музею, новозбудована та довгоочікувана будівля музею на 6-ій вулиці урочисто відкрила свої двері для відвідувачів. У цьому році ми відзначаємо 5-тиліття Музею. Ми дуже пишаємося тими цінними, цікавими та інноваційними виставками і програмами, які були тут представлені за цей короткий час.

Союз Українок Америки вітає професора Ярослава Лешка, голову Управи Музею, а також Марію Шуст, директора Музею, за їх самовіддану і напружену роботу над цією виставкою. Ми високо цінуємо внесок співробітників Музею у підготовку цього складного і амбітного проекту. Для нас це дуже почесно поділитися з відкриттям цієї історичної виставки з Вами і з нашою громадою.

Ми особливо дякуємо д-ру Юрію Савчуку, старшому науковому співробітнику Інституту історії України Національної Академії Наук України, який є куратором цієї виставки, за його відданість та зусилля на шляху, що пролягав різними музеями України та Швеції через увесь океан до Нью Йорку. Ми дякуємо панові Володимирі Тарану, видатному дизайнеру цієї виставки, за його вражаючу презентацію експонатів. Ваші зусилля справді збагатили наше життя цією історичною виставкою!

Хоча ми радіємо з цієї успішної ініціативи, ми засмучені тим, що Україна, здається, знову стоїть на важливому перехресті. Як позаполітична організація, СУА турбується про дотримання прав

людини в рішеннях сьогоденного керівництва України. На загальну думку, Україна проходить радикальну трансформацію і відходить від демократичних ідеалів і свобод, які були досягнуті Помаранчевою революцією. Порушуються права людини, переслідується свобода слова, обмежуються право друку і вільних зборів. Під загрозою опинилися сама ідентичність України і її мова; а її історію та героїв піддають зневазі. Чи це початок повернення до тоталітарних років перед здобуттям незалежності? Тисячі демонстрантів пікетували український парламент у Києві 11 травня. Як повідомляє газета Kyiv Post, міліція втрутилася в роботу громадського транспорту, щоб перешкодити протестувальникам дістатися Києва. Наприклад, прихильники опозиції з Івано-Франківська, які купили квитки на потяг до Києва, зіткнулися з перевіркою документів, коли прийшли на двірці. «Міліція перевіряла реєстрацію місця проживання, впускаючи в потяг тільки тих, хто був зареєстрований у Києві. Решті ж не дозволили сісти в потяг.» Сотні прихильників опозиції з Івано-Франківська не змогли дістатися Києва (згідно з інформації у Kyiv Post). Аналітики вважають, що угоди між Україною і Росією, як ратифіковані, так і ті, які ще обговорюються, можуть завдати шкоди незалежності України на кілька прийдешніх десятиліть. У 2011 році Україна відзначатиме 20-ліття від часу, коли її незалежність та суверенність були проголошені на увесь світ. Минулого місяця ми опублікували в нашому журналі копію відкритого листа до президента Януковича, в якому ми висловили нашу тривогу і розчарування, викликані ставленням до геноциду-Голодомору 1932-1933 років. За той надзвичайно короткий проміжок часу, відколи було опубліковано наш лист, ми вражені тим, наскільки коло наших побоювань розширилося і поглибилося.

Ми можемо тільки надіятися, що Помаранчева революція не перетвориться в коротку примітку в історії України.

Маріянна Заяць, голова СУА.

Наша Обкладинка

Катерина Василівна Кричевська-Росандіч народилася 1826 року в родині українських мистців. Уже змалку почала малювати під керівництвом своїх батьків, вчилася в Київській художній школі, а пізніше в Художньо-промисловій школі у Празі (Чехословаччина) та в Гейдельберському університеті (Німеччина).

Мисткиня Катерина Кричевська-Росандіч вперше виступала із своїми творами в Києві ще в 1943 р. В 1945 р. в Маннгаймі (Німеччина) одержала другу нагороду на Міжнародній виставці мистецтв. Від 1949 р., оселившись у Каліфорнії із своїм чоловіком Драго, Катерина Росандіч займається живописом, а її твори з'являються у США та Канаді на багатьох персональних та групових виставках. Разом з батьком Василем Кричевським вона організувала п'ять виставок під назвою «Батько й донька».

Творчість К. Росандіч представлено в музеях України, США, Канади та в багатьох приватних зібраннях по всьому світу. Картина „Лісова пісня” в даний час виставлена в Канівському музеї на Тарасовій горі.

Our Cover Artist

Kateryna Krychevsky-Rosandich was born in 1926 to a family of Ukrainian artists. She started to paint under the guidance of her parents and later attended the School of Fine Art in Kyiv, Ukraine. Advanced studies were undertaken at the School of Fine and Commercial Art in Prague, Czechoslovakia, and at the University of Heidelberg in Germany.

The artist's work was well received in Europe, and after moving to California in 1949, she continued to participate in numerous individual and group exhibits in the United States and Canada. Her resume of exhibits includes five "Father and Daughter" shows, where her works were co-exhibited with those of her father, Vasyl V. Krychevsky. Her work has also been featured in several Krychevsky family exhibits in Ukraine. The artist has received prizes and awards for her work and is the recipient of a Certificate of Recognition from the California State Senate. *Forest Song*, which is featured on this month's cover of *Our Life*, was painted in 1979. The original painting is on display in Kaniv, Ukraine.

ЛІДІЯ БУРАЧИНСЬКА
(1902 – 1999)

Життєвий шлях Лідії Бурачинської – це маленька історія української громади. Походила із переплєтених галицьких інтелігентсько-священничих родів – Охрімовичів, Петрусевичів, Лопатинських – творців галицького громадянського суспільства.

Народилася Лідія Бурачинська 28-го грудня 1902 року в гуцульському селі Гринява. Батько Ераст Бурачинський, один з перших українських інженерів-лісників. Навчання Лідії у Львівській Дівочій гімназії Сестер Василіянок перервала Перша світова війна. Під час Визвольних Змагань батько Лідії став міністром при Уряді ЗУНР.

Важко було миритися поразкою визвольних змагань, але необхідно було повернутися до праці і ціле покоління жінок з завзяттям кинулося до шкіл, до праці, щоб бути готовими, коли знову настане нагода, піднести нову боротьбу за незалежність. Свідомість того, що люди свої, що вони творять народ, який створить державу, кріпило Лідію Бурачинську впродовж її життя, де б вона не була: в Австрії, Польщі, Румунії, Німеччині, Америці.

Закінчивши студії в Празькій Вищій Економічній Школі, Лідія повертається до Галичини. Рік працює в Земельному банку у Львові, але своє правдиве захоплення знаходить в журналіс-

тиці та народному мистецтві. Редагує журнал «Нова Хата» (1930 – 1939 рр.), надаючи йому високого мистецького рівня.

Після воєнного лихоліття переїжджає в 1949 році до Філадельфії, де знайомиться з працею Союзу Українок Америки та Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій, стає членом 20-го Відділу ім. Олени Теліги та входить в редакційну колегію журналу «Наше Життя».

В 50-х роках поволі починалася інтеграція хвиль українських переселенців. Лідія Бурачинська своїм тактом, своїм інтелектом та доброзичливістю значно причинилася до співпраці різних прошарків українців в Америці. Її життя і праця в США зливаються в одне ціле.

Особливо цінною є праця Л. Бурачинської в журналі «Наше Життя», редактором якого вона була від 1951 до 1972 року. Пише статті до журналу під різними псевдонімами. Жіноча преса історично відігравала велику роль у громадському житті України. Журнал набирає глибшого змісту, а сторінка народного мистецтва, особливо з вишивкою, стає колекційною. Л. Бурачинська заохочувала молодих науковців працювати над історією жіночих рухів в Україні та співпрацювати в журналі «Наше Життя». Вона вітала таку співпрацю і раділа, що серед американської спільноти визрівало зацікавлення історією українського жіночого руху. З радістю приймала поширення зв'язків США з американським та міжнародним жіночими рухами.

Від 1971 до 1974 року Л. Бурачинська займала пост голови США. Вона була головним автором видання «Український Народний Одяг», Торонто, Канада, 1992 р.

Життя і праця Лідії Бурачинської творять міст між поколіннями і океанами, тверде підґрунтя дальшої громадської праці українського жіноцтва. Вона залишила нам приклад свого життя – життя праці, витривалості, скромності, що крила в собі правдиву велич і правдиву силу.

Марта Богачевська Хомяк,
Почесна членка США.

УЛЯНА КРАВЧЕНКО (1860 – 1947)

В цьому році українська громадськість відзначає 150-річчя з дня народження української письменниці, активістки українського «жіночого руху», першої в Західній Україні жінки – поетеси Уляни Кравченко (Юлія Шнайдер). Народилася Уляна Кравченко 18 квітня 1860 р. у м. Миколаєві на Львівщині в родині службовця німецького походження. Тут пройшли її дитячі роки в будинку, в якому провів своє дитинство і український поет Микола Устиянович, що мав великий вплив на формування української свідомості майбутньої поетеси. Але формування поетичної особистості У. Кравченко проходило під впливом та при активній підтримці Івана Франка.

Вперше у Бібрці молода вчителька Юлія Шнайдер та Іван Франко зустрілися на початку зими 1883 р. Стояла сонячна погожа днина з легеньким морозом, що рум'янив щоки зачарованої розмовою дівчини із ще молодим, але вже відомим поетом. Не зчулися, як опинилися на високому пагорбі, з якого відкрилася панорама провінційного містечка. Зупинилися, зачаровані краєвидом, пропав скрип снігу під ногами, перервалася розмова і зимову тишу порушував хіба стукіт двох сердець, що бились в одному ритмі... Та доля не дала їм змоги одружитися і Іван Франко для неї став лише вірним «щирим другом та вчителем» на все життя. І кохання до І. Франка вона пронесла через все своє життя. Кохання щире, безумовне і... платонічне. Під його впливом Уляна Кравченко

формується не тільки як поетеса і письменниця, але як і громадська діячка, що сміливо вступила у нелегку боротьбу за жіночі права.

Жінка у тодішньому світі вважалася ніби додатком до чоловічого життя, яка повинна займатися тільки дітьми, кухнею та чоловіком. Гіркою була доля тієї жінки, що відважилася порушити ті «устої» і прийняти участь в громадській діяльності. Тут на неї чекали хіба що одні неприємності від начальства, від влади. Тому для Уляни такою важливою була підтримка І. Франка та інших кращих людей того часу, які усвідомлювали несправедливість у відношенні до становища жінки в тодішньому суспільстві Галичини. Своєю підтримкою вони допомогли молодій вчительці з провінційного містечка знайти гідне місце у культурному житті тодішньої Західньої України. Саме І. Франко вперше надрукував її першого вірша «Згадай мене, милий» у журналі «Зоря» в 1883 р., знайшовши його серед рукописів, надісланих до редакції, написавши невідомій авторці щирого листа, заохочуючи до дальшої літературної праці.

А вже потім, після зустрічі та знайомства з молодою поетесою, приклав всі зусилля у виході в світ в 1885 р. першої поетичної збірки Уляни Кравченко «Prima vera». Це була перша в Галичині збірка поезій, написана жінкою – українкою. Цією збіркою поетеса кинула виклик реакційним силам, на весь голос заявивши, що жінки повинні мати рівність у правах з чоловіками. Вірші вище згаданої збірки, повні щирої любові до людей, оборона в них нужденних та нещасних, співчуття вбогим та покривдженим принесли молодій поетесі широку популярність.

Знайомство з І. Франком та іншими передовими людьми того часу, її стійкість у відстоюванні своїх позицій не забарилися обернутися для неї життєвими неприємностями. Влада забороняє їй працювати в міських школах за український націоналізм, підбурює батьків не давати своїх дітей до неї в науку. Уляна Кравченко змушена заробляти собі на хліб працею сільської вчительки, попрацювавши нею понад сорок років.

В 1891 р. виходить в світ нова збірка поезій «На новий шлях». У. Кравченко багато пише для дітей і юнацтва: збірки «В дорогу» (1912), «Проліски» (1921), «Лебедина пісня» (1924), «Шелести нам, барвінку» (1932). З-під її пера виходить в світ автобіографічна патріотично-лірична повість «Хризантеми».

У своїх творах, які пройняті любов'ю до України, до свободи, щирою людяністю і співчуттям до гноблених і покривджених, з глибо-

ким ліризмом описаної краси природи, Уляна Кравченко звертається і до теми призначення поета та його праці в житті народу, в суспільній сфері життя.

Померла Уляна Кравченко 31 березня 1947 р. в Перемишлі.

Маріанна Онуфрик,

Вчений секретар науково-дослідницького інституту фінансового права, м. Ірпінь, Україна.

ЛЮБКА КОЛЕССА (1902 – 1997)

Визначна українська піаністка світової слави Любка Колесса походила зі знаної родини Колессів. Батько Олександр, мовознавець і історик літератури (брат Філярета, музикознавця), був послом до Австрійського парламенту у Відні і професором Віденського університету, а відтак професором Карлового університету в Празі і засновником, а згодом ректором Українського Вільного Університету в Празі, який в даний час знаходиться в Мюнхені.

Любка Колесса народилася у Львові 19 травня 1902 року. Коли їй сповнилось 4 роки, родина переїхала до Відня. Її першою учителькою гри на фортепіані була бабуня, учениця Мікули, учня Шопена. У Відні вчилася у визначних піаністів, таких як Терн, Зауер, Д'Альберт, які були учнями Франца Ліста. Найбільший вплив на її музичний розвиток мав її вуйко Модест Менцінський. Він знав її від дитячих літ і бачив в неї надзвичайний талант та, за її словами „заохочував до серйозної праці”.

Л. Колесса почала концертувати в молоденькому віці й тому мала славу вундеркінда. У восьмирічному віці перший раз виступала з Берлінською симфонічною оркестрою. На дев'ятому році життя грала фортепіанний концерт Моцарта, а на десятому – концерт Мендельсона. Перший самостійний концерт Любка Колесса дала у віці 11 років. Маючи 13 років закінчила Музичну Академію у Відні й виграла першу нагороду – концертне фортепіано „Безендорфер”. Далше студіювала у “Майстер шуле” у Відні, де на закінчення одержала найвищу музичну нагороду Австрії.

Від 15-го року життя Любка Колесса концертувала по цілій Європі. Грала в Берліні, Мюнхені, Парижі, Лондоні, Мадриді, Мілані... В Україні концертувала у Львові, Києві, Одесі, Харкові, а в 1937-1938 році відбула турне по Південній Америці.

Протягом своєї кар'єри виступала з найбільш визначними диригентами – Штравсом, К. Бемом, Фуртвенглером, вон Караяном та іншими. У 1920-1940 роках Л. Колесса була знана на інтернаціональній сцені, як артистка світового масштабу і блискуча піаністка – віртуоз. Багато писала про неї преса, а її концерти часто звучали по радіо. Рецензенти підкреслювали особливу красу її ліричного тону, блискучу техніку, а понад усе – глибоку музикальність.

Репертуар піаністки складався з творів таких композиторів, як Моцарт, Бетовен, Шопен, Шуман, Ліст, а також українських композиторів: Нижанківського, Барвінського, Людкевича, Лисенка. Деякі композитори присвячували їй свої твори. Л. Колесса згадувала: “Нижанківський писав для мене багато фортепіанових творів, „Прелюдію”, „Фугу”, „Варяції”, та інші... Я добре знала Нижанківського. Проживаючи у Відні, він часто бував у нас.”

В час воєнної хуртовини 1940 року одружилася з Трейсі Філліпсом, англійським дипломатом і після короткого побуту в Лондоні переїхала з 6-місячним сином Ігорем до Канади, де її муж дістав призначення до канадської амбасади в Оттаві. Л. Колесса згадує: “В Канаді я застала дуже мало музичного життя... Все моє знання, працю, мій труд я вложила до його

розвитку.“ В Канаді вона прожила 57 років.

За короткий час Л. Колесса розвинула свою діяльність як піаністка і педагог. Часто виступала у Рідо Голл в Оттаві, а відтак по інших містах Канади і США, де дала понад 150 концертів. Серед них були сольові виступи, а також у супроводі оркестрів. Часто грала зі Симфонічною оркестрою Сі-Бі-Сі, із Торонтською симфонічною оркестрою під диригентурою Мек Миллена. Виступала також у радіопрограмах, де давала серії концертів, присвячених різним композиторам: Бахові, Моцартові, Бетовенові, Шопенові... В Канаді мала славу найкращої піаністки. Л. Колесса виступала також у Вашингтоні й в Карнегі Голл в Нью Йорку 1950 р., де здобула прихильну критику строгих і вимогливих рецензентів.

З часом повністю присвятилася педагогічній праці. Спершу викладала в Торонтській консерваторії, а відтак в Монреалі в „Консерватор де Квебек” і в університеті МекГілл. Після відходу на пенсію в 1974 році переїхала до Торонта, де мала свій дім, і там давала приватні лекції.

Любка Колесса була не тільки блискучою піаністкою, але теж була шляхетною, культурною, розумною і чутливою людиною. Її

учні були зачаровані не тільки її грою, але і її особистістю. Бог обдарував її непересічною красою. Мала чудове довге, густе волосся і глибокі сині очі. На сцені блищала не тільки своєю грою, але й появою. Була також глибоко віруючою людиною і свідомою українкою. Бог обдарував її також довгим життям. Прожила 95 років. В своїй старості мала надзвичайну пам'ять та цікавилася музичним життям України і світу.

Частину свого архіву бажала примістити в музеї Соломії Крушельницької у Львові, щоб бути разом зі своїми приятелями, такими як Нижанківський, Барвінський, Менцінський... Через свою довголітню музичну діяльність в Канаді другу частину архіву призначила до Музею національного архіву в Оттаві.

Музичний світ втратив найвищої кляси піаністку, а Україна втратила свою видатну дочку, яка принесла їй багато слави й пошани, втратила ту, яка була тільки одна – Любку Колессу.

(Опрацювала на підставі статті-споминів “У пам'ять великої піаністки“ Оксани Жолкевич з Торонта, учениці і приятельки Л. Колесси.)

Ярослава Панчук,
культосвітня реф. 74 Відділу СУА в Чикаго.

ЖИТТЄВІ МУДРОЦІ

Хто навчився мовчати, той вміє розумно говорити.

Можна бути щасливим у фізичній недузі і нещасним, будучи здоровим.

Добре є постити, але ще краще – накласти піст на язик, очі, вуха та думки.

Людська похвала не звільнить нас від кар, яких ми заслужили,
а догана не відбере нам заслуги за наші добрі діла.

ФІЛЬМ ПРО ЧОРНОБИЛЬСЬКУ ТРАГЕДІЮ

На світлині, зліва: Анна Мацілінська, Ірина Забитко, Віра Боднарук, Роксоляна Яримович.

Письменниця Ірина Забитко, авторка роману про Чорнобильську трагедію „The Sky Unwashed” („Невмите Небо”), розпочала працю над документальним фільмом в англійській мові „Life in the Dead Zone” („Життя у мертвій зоні”). Цей фільм розповідатиме про трьох літніх жінок, які повернулися „додому” в Чорнобильську Зону доживати свій вік.

Частину фондів на цей важливий проєкт надає Союз Українок Америки (СУА) з фонду Марусі Бек, що і буде відзначено у титрах до фільму та у промоційних матеріалах. Цей фільм збереже пам’ять для наступних поколінь про велике лихо, яке впало на українську землю.

Заступниця голови СУА Анна Мацілінська, яка тісно співпрацює з Іриною Забитко у цьому важливому проєкті, 19-го квітня ц. р. мала зустріч з п. Забитко на Флориді, щоб довідатися про поступ її праці з відвідин України в січні ц. р. Через жорстоку зиму п. Забитко не вдалося виконати всього наміченого, але деякі розмови з очевидцями трагедії були записані в Києві. Ірина Забитко плянує незадовго повернутися і продовжувати фільмувати розмову з жінками в Чорнобильській зоні.

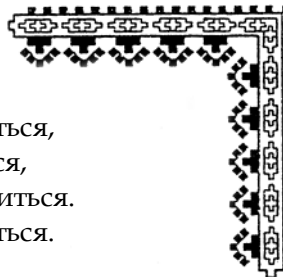
Разом з п. Мацілінською в зустрічі взяли участь Роксоляна Яримович, референтка вільних членів СУА та Віра Боднарук, членка 56-го відділу СУА та голова Товариства Української Мови ім. Шевченка (ТУМ), яке співпрацює у заходах збереження пам’яті про Чорнобильську трагедію.

Проф. Віра Боднарук,
голова ТУМ.

Ліна Костенко

Чорний сон віків не збудеться,
Що мине, а що й забудеться,
Що й засне, а що й розбудиться.
Чорний сон віків не збудеться.

THE ENGLISH SURGEON: A STORY ABOUT HOPE

by Ihor Magun, MD, FACP

For those of us who did not get the opportunity to see the documentary *The English Surgeon*, released in July 2009, this is your opportunity to read a review and reflect on the many aspects of life depicted in the film.

This is not by any means a glimpse of the good life, but a real down to earth documentary centering on the admirably generous charity work of British neurosurgeon Dr. Henry Marsh in Ukraine. The documentary takes us on a journey with three major players, permitting us to become part of their personal life.

Marion, a young man, is diagnosed with a brain tumor. But he is one of the lucky ones, because he has the opportunity of being selected to have this surgical procedure performed by Dr. Marsh. It would seem to be a done deal, but as one would suspect, Ukraine lacks needed medical equipment, and the surgery would have to be performed only under local anesthesia. His journey originates in his small village home and progresses to the operating suite where the actual surgery is filmed, and very capably so. The decisions and thought processes that Marion encounters throughout gives us all a glimpse of anyone who is anticipating an upcoming procedure.

Dr. Igor Kurilets is the stubbornly committed Ukrainian surgeon who coordinates, translates, and attempts to improve the medical conditions in his hospital by utilizing all the donated used medical equipment and surgical tools. These donations have been brought from all over the world (some even donated by UNWLA). There is a scene where Dr. Marsh himself builds a wooden crate to prepare shipment of a surgical chair from the United Kingdom to Ukraine.

We get a good glimpse of the hardships facing Dr. Kurilets, hardships often caused by the absence of medical equipment and the presence of red tape. In a scene about a mutual medical consultation with Dr. Marsh, Dr. Kurilets becomes a reluctant interpreter for many patients who were given the opportunity for a consultation, only to find that if they had been tested sooner, their prognosis might have been better and they might have been

cured. The most difficult scene to watch is the one in which the doctor tells a 23-year-old young lady that she is going to die in the very near future.

Dr. Henry Marsh is a sincere, caring, and humble man. He hopes for the best outcome for every patient, but as every physician knows, this does not happen in every case. He tells of one case of a young girl that he was able to help, but in the end, catastrophic results prevailed. Her condition actually worsened, ending with her death. Dr. Marsh's human, caring side and empathy are depicted in a scene of the film that shows him visiting the young girl's family. The family embraces him, profoundly appreciating his efforts, despite the outcome.

What is inspiring about this film, albeit the melancholy tone, is that one person can make a difference. We see how different Marion becomes. We see that you do not even need to be Ukrainian to help another person, be it here or abroad. The donation of time, equipment, emotional support, hope—all that may seem trivial to us—can make a tremendous difference to someone who does not have anything. Viewing this film makes us think about a lot of things in life, and because it takes place in Ukraine, it is closer to our hearts.

Hope is a feeling we all long for. It is something the team of doctors in *The English Surgeon* portray incredibly well. Let us use this word in everyday life for anyone who needs encouragement. Good doctors use this in their medical practices every day.

Rent this documentary for a bit of education in what is reality and why we should be so grateful for all we have. Empathize with people who are going through difficult times, embrace hope yourself, and share it.

The two surgeons depicted are not famous actors, but real people trying to make a difference. Their actions and kind deeds are indeed small miracles for the people they help. So is the well-documented charitable work done by your organization, and you should all be proud of your miracles, and especially for sharing the true meaning of hope.

ВІСТІ з УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ в НЬЮ ЙОРКУ

(квітень – травень 2010)

◆ 9-го квітня 2010 р. В Музею був висвітлений короткометражний фільм Богдани Смирнової *Her Seat is Vacant*. Цей фільм – це теза п. Смирнової на ‘graduate film’ програмі Нью Йоркського Університету. У ньому говориться про 40-річну українську емігрантку Віру, яка пригтовляється до похорону своєї сестри.

◆ 24-25 квітня відбулося величаве відкриття імпазантної виставки „Україна-Швеція на перехрестях історії”. Серед значної кількості публіки були присутні представники українського уряду, директори музеїв зі Швеції та України, в яких випозичено експонати на виставку. Серед експонатів – унікальний прапор гетьмана Мазепи, гетьманська булава Пилипа Орлика, різні козацькі клейноди, оригінали листів гетьманів Б. Хмельницького, І. Виговського, І. Мазепи і П. Орлика. Куратор виставки історик Юрій Савчук з глибоким знанням історії та прекрасною артикуляцією перевів екскурсію виставки. Бажано, щоб відділи США організували прогульки до УМ в Нью Йорку на цю неперевершену, унікальну виставку. У зв’язку з головною виставкою, на долішній поверсі розташована виставка „Мазепа в публікаціях”, де в габльотках можна оглянути понад 150 книжок про великого Гетьмана. Цю виставку підготували дві членки Управи Музею і союзнянки Софійка Геврик і Наталка Соневицька. В крамничці Музею можна придбати Каталог виставки (в українській та англійській мові) та 3 комплекти карток експонатів виставки. Виставка триватиме до 31-го жовтня 2010 року.

◆ 1-го травня відбулися популярні курси укр. народного мистецтва – вишивання та весільного печива. Понад 20 курсантів вчилися від інструкторів Лариси Зелік і Люби Волинець, як пекти і прикрашувати традиційні весільні хліби і короваї. Відрадною явищем є те, що майже всі курсанти – це молоді люди, що дає надію на продовження цих традицій. При курсі була виставка короваїв та весільного деревця.

◆ В долішній залі Музею 1-го травня 2010 р. Українське Патріархальне Товариство в США

провело круглий стіл на тему „Між асиміляцією та етноцентризмом: Східні церкви в Північній Америці”. О. д-р Петро Галадза, професор Інституту ім. Митрополита Шептицького, о. д-р І. Кацак, декан Коледжу св. Василя Великого в Стемфорді і д-р Любомир Гайда з Українського Наукового Інституту в Гарварді обговорювали духовність, унікальні риси та властивості універсальної Української Католицької Церкви та її біжучі проблеми. Зав’язалася цікава і довга дискусія численних слухачів. Модератор круглого столу був д-р Андрій Сороківський.

◆ Ввечері 1-го травня відбулася дуже приваблива імпреза *Imaging Mazepa: from Byron to Broadway to Hollywood*. Проф. Олесь Мотиль і поет Василь Махно відтворили зображення гетьмана Мазепи в іноземній поезії, прозі, мистецтві, фільмі, музиці – від державного мужа до майже карикатури в американській “pop-culture” 19-го і раннього 20-го століття. Програму доповнював Василь Лопух професійно виконаним і цікавим “power-point”.

◆ 5-го травня в долішній галерії відбулося відкриття фотографічної виставки з музичною інсталяцією під назвою *No Other Home—Crimean Tatar Repatriates*. Нагороджений фотограф Alison Cartwright і докторантка етно-музикології Колумбійського Університету Маруся Соневицька документально показали досвід і життя татарів в сьогоdnішньому Криму. В 1944 році з наказу Сталіна всіх татарів депортували з Криму до Узбекистану, де після декад на засланні 250.000 з них повернулися додів. Маруся Соневицька перебувала між татарами в Криму в 2008 – 2009 роках, вивчила їх мову і музику. Результати її перебування і праці, а також фотографії п. Cartwright, які вона там знімала, дуже вдало створюють реальну атмосферу. Відкриття виставки було підсилене живою татарською музикою та їжею. Виставка триватиме до вересня 2010 року.

Цього року восени Український Музей в Нью Йорку святкуватиме 5-ліття перебування в ново-збудованім приміщенні на 6-ій вулиці.

The Ukrainian Museum Receives \$75,000 Grant from Coby Foundation for Wedding Exhibition

From Invitation to a Wedding: Ukrainian Wedding Textiles and Traditions Exhibit

The Ukrainian Museum is delighted to announce that it has been awarded a \$75,000 grant from the Coby Foundation for the exhibition *Invitation to a Wedding: Ukrainian Wedding Textiles and Traditions*. The Foundation had previously awarded the Museum \$30,000 (in 2008) to plan this exhibition.

Located in New York City, the Coby Foundation funds projects in the textile and needle arts, primarily exhibitions and education programs. The Foundation was established in 1994 by Irene Zambelli Silverman in honor of her mother, Irene Meladakis Zambelli, whom Mrs. Silverman described as "the finest needlewoman in New York."

Invitation to a Wedding, which has also received an \$18,000 grant from the New York State Council on the Arts (NYSCA), draws from the Ukrainian Museum's folk arts collection and other sources to present the vast array of textiles traditionally used as part of a Ukrainian wedding: embroidered ritual cloths and shirts, woven sashes, elaborate headdresses, and much more. The exhibition will also show how traditional implements and clothing have been adapted for use in the modern Ukrainian wedding, both in Ukraine and in the diaspora. Curated by Lubow Wolynetz, who oversees the Museum's folk art collection, *Invitation to a Wedding* will open on November 20.

Ніна Улясі

80 First Ave, New York – тут я вдруге проживаю. Саме тут, де мешкала Ляся Старосольська, я проторила дорогу від її серця до театру «Ля Мама». В цьому місті, Нью Йорку, я стрінула ще одну долю: усміхнену, дотепну, лише одна якась мить – під бровами очі щось глибоко зацементували. Чи то суворість, чи щось уже далеке і сумне. Ми з різних років, але з радянським режимом життя. Було про що говорити, але я так мало, виявляється, знаю про те життя.

В мене в руках (уже двічі перечитала) знайома всім книга “Розкажу вам про Казахстан”. Зовсім не по-жіночому, коротко, навіть скупо про себе – про світ, в якому не всі вижили. В одну ніч читання я проковтнула з потрясіннями ще одне життя. Мені стало соромно за свої дрібні: “невиїздна”, “заборонена”. Везли високих духом людей у товарняках советчини. Невже людині все під силу? Наче по мені прогуркотіло колесами і зникло, але ж це тільки у сні таке може приснитися – тягар долі з вонючим, удушливим кізяком буття. Він загубив і її матір, бо не могли розпалити печі, а в мені розпалив невимовну вдячність цій дорогій, красивій жінці – Уляні Старосольській. Саме через себе вона вернула звідти бажання жити, через українське слово – здивувала і утвердила нас людьми, через себе пропустивши. Ми повернулися через цю книгу “здесятковані” спочатку, а потім нас ставало більше. Вклоняюсь і дякую своєму поверненню співати во славу Божу і піднімаючись серцем до подвигу життя через сильних і високих Духом – Уляні Старосольської.

*Ніна Матвієнко,
Народна артистка України.*

OUR LIFE PRESS FUND ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ “НАШЕ ЖИТТЯ”

\$500 у світлу пам’ять **бл. п. Стефанаї Городиської**. 33-ій Відділ СУА, Огайо.

\$200. Oles Kastaniuk in memory of my mother, **Helen D. Kastaniuk**, of Branch 111, in Los Angeles, CA.

У пам’ять **бл. п. Тамари Вітковицької**: \$100 д-р Христина Кузьмович, \$50 78-ий Відділ СУА, Вашингтон, DC, \$50 Марта Богачевська-Хомяк і Ростислав Хомяк, \$50 Dr. & Mrs. Orest Hawryluk.

У пам’ять **бл. п. Ярослава Куровицького**: \$100 Наталка і Ігор Гавдяки, \$100 Уляна Дмитренко, \$50 83-ій Відділ СУА, \$50 95-ий Відділ СУА, \$50 Володимира Біланюк, \$35 Дарія Ярославич.

У світлу пам’ять **бл. п. Ярослави Кукіль** (Yaroslawa Kukil): \$100 Орест і Оксана Кузьми, \$100 Nicholas I. Milanytch, \$100 Andrew and Christine Kozak, \$50 Hans, Lauren, Lindsley, and Makenzie Blackman, \$50 Mrs. Gisela DiFazio, \$25 Соня Р. Платош, \$25 Krista & Shawn Sullivan, \$15 Pamela Barone.

\$100 замість квітів на свіжу могилу **св. п. Антоніни Потічної**, сестри п. Катрусі Лялюк,. Опечаленій Родині пересилаємо наші щирі співчуття. Гурток вільних членок СУА в Рочестері, Н.Й.

\$ 100 у пам’ять **бл. п. Асі Вітковецької**. Лідія і Христина Козак.

\$100 з нагоди **60-го ювілею подружжя Едварда і Стефанії Рогач**, членки 50-го Відділу СУА в Ан Арборі, Міш. та шлемо щирі бажання. Зеновій і Оксана Стельмах, Василь і Оксана Опар

\$100 від 91-го відділу СУА в Бетлегем, Па. замість звороту коштів подорожі на з’їзд Округи СУА Філядельфії.

\$50 у пам’ять **бл. п. Ірини Сенік**. 17-ий Відділ СУА, Флорида.

\$50 у пам’ять **бл. п. Романа Купчинського**. Марта Богачевська Хомяк і Ростислав Хомяк.

\$50 у пам’ять **бл. п. Марії Пелехатої**. Петро Лагола.

\$30 у пам’ять **бл. п. Михайла Ковалю**. Богдана Мельничук.

\$30 у пам’ять **бл. п. Ірини Сенік**. Ліда Гаврилів і Неля Плечінь.

Загальні датки: \$600 від 10-го Відділу СУА, Філядельфія, Па., \$130 Jerry R. Myga, \$60 Анна Забродська, \$50 Inia Tunstall, \$50 Дарія Захаріяевич, \$30 Helen Ratycz, \$25 Betsy Decyk, \$25 Ірена Остапюк, \$15 Maryann Mysyshyn, \$15 Люба Клачко, \$10 Людмила Дорошенко-Слобідська, \$10 Ірена Забитко, \$10 Аркадія Стебельська, \$10 Наталія Фединська-Слиж, \$10 Ірена Юрчук, \$10 Ірена Бігун.

Щиро дякуємо!

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. LXVII

JUNE 2010

SHARING THOUGHTS, VIEWS, & NEWS

The National Board of UNWLA would like to extend best wishes to all the Fathers who support our membership, our communities, and Our Life magazine! May God bestow His blessings on you for your devotion to your families.

*Past Ukrainian
Museum President
Olha Hnateyko,
UNWLA President
Marianna Zajac,
Professor
Jaroslav Leshko,
Dr. Yuriy Sawchuk*

Crossroads can be defined either as a road that crosses another road or, metaphorically speaking, a point at which a vital decision must be made. The *Ukraine-Sweden at the crossroads of history (XVII-XVIII centuries)* exhibit opened at the Ukrainian Museum in New York City on April 24. The artifacts featured at this exhibit portray an era of “crossroads” in Ukraine, a time which encompassed the Swedish and Russian armies’ maneuvering for advantage in the anticipated 1709 Battle of Poltava with the goal of bringing Ukraine under into the control of Sweden, which in a related treaty had promised independence to Ukraine.

The General Director of the National Museum of the History of Ukraine reflects in the exhibit catalogue that “The past of every country and every nation identifies in the historical memory with those periods and events of the epoch, which with time do not lose their relevance and educational value.” This exhibit focuses upon an era which began the struggle of the Ukrainian people to achieve independence and to establish their own sovereign united state.

When the Ukrainian National Women’s League of America founded the Ukrainian Museum in 1976, its mission was to preserve, interpret, and present the rich cultural and historical heritage of the Ukrainian people. This complicated, ambitious historical exhibit draws our attention to an important period in Ukraine’s history worthy of our attention..

Representing the UNWLA at the opening of *Ukraine-Sweden at the crossroads of history (XVII-XVIII centuries)*, I reminded attendees that in 1933, the UNWLA was a young organization of Ukrainian women in the United States. Keeping one of its main objectives in mind, that is, to maintain our cultural identity, the

UNWLA took upon itself the responsibility of organizing the folk art exhibition for the Ukrainian Pavilion at the 1933 World's Fair. To this end, the UNWLA purchased a representative collection of folk art from the Ukrainian Folk Art Cooperative in Lviv—800 objects for the cost of \$2,225—a considerable sum for those times.

One of the UNWLA's more important accomplishments, the founding of the Ukrainian Museum in 1976 can be attributed to the vision of its leadership and its president at that time, Iwanna Rozankowsky, as well as to the commitment of its Board and membership. This historical decision was made at the UNWLA's 17th Convention, and shortly thereafter, two floors at 203 Second Avenue in New York City were purchased to house, protect and display the same folk art collection procured by the UNWLA in 1933 . . . and such was the beginning of this institution which enriches the Ukrainian community.

Since 1976, the membership of the Ukrainian National Women's League of America, has been extremely dedicated and invaluable to this fine institution—an institution whose mission is to share, showcase, and preserve Ukrainian art and culture. UNWLA members have volunteered countless hours; they've donated their own valuable artwork to the Museum, handcrafted items for the gift shop, and obviously made very generous financial contributions toward this valuable entity.

In February 2005, on the 80th anniversary of the Ukrainian National Women's League of America, while Mrs. Iryna Kurowyckyj was UNWLA President and Olha Hnateyko, a UNWLA member, was Museum Board President, the newly constructed and much-anticipated museum building on 6th Street was dedicated. This year we celebrate the five-year mark since the doors of the new Ukrainian Museum opened. We are very proud that many valuable, exciting, and innovative programs and exhibits have been presented here in the recent past.

The UNWLA congratulates Professor Jarko Leshko, President of the Board of Trustees, and Maria Shust, Director of the Museum, for their dedication and hard work on this exhibit. We commend the museum staff for their role in this complex and ambitious project. We are honored and proud to share the opening of this historical exhibit with you and our community.

We especially thank Dr. Yuriy Sawchuk, Senior Research Associate at the Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine and curator of this exhibit, for his efforts in surmounting the many trials and tribulations encountered while artifacts traveled from various museums in Ukraine and Sweden across the ocean to New York City. We thank Mr. Volodymyr Taran, prominent artist and designer of the exhibit, for the outstanding presentation of the exhibit artifacts. Your efforts have culminated in a most enriching historical exhibit!

While we rejoice in this successful endeavor, we are saddened by the fact that Ukraine seems to be, once again, at important crossroads. As an apolitical organization, the UNWLA is observing the human rights aspect of the decisions made by Ukraine's current leadership. By all accounts, Ukraine is pursuing a radical transformation from the democratic ideals and the individual freedoms symbolized by the Orange Revolution. Human rights are being violated, free speech is being intimidated, press and assembly are being curtailed. Ukraine's identity and its language are being challenged, and its history and heroes are under assault. Is this the dawn of the return of pre-independence? On May 11, thousands of demonstrators picketed the Ukrainian parliament in Kyiv. According to the *Kyiv Post*, police interfered with public transportation to stop people from coming to Kyiv. For instance, opposition supporters from Ivano-Frankivsk who bought train tickets to Kyiv and came to the station, were asked to produce their passports by the police. "They checked people's registration and were letting into trains only those who were registered as living in Kyiv. Others were not allowed to board the train. Hundreds of opposition supporters from Ivano-Frankivsk couldn't make it to Kyiv (according to the *Kyiv Post*).

In 2011, Ukraine will be marking 20 years since its independence and sovereign state status were announced to the world. But critics say that the deals either under discussion or already ratified between Ukraine and Russia could damage Ukraine's ability to be a truly independent nation for decades to come. In last month's issue of our magazine, we published a copy of an open letter written to President Yanukovych by the UNWLA voicing our dismay regarding the treatment of the Holodomor genocide of the 1932–1933. In the very short time since that letter was published, we are stricken by the extent to which our concerns have grown and broadened. We can only pray that the Orange Revolution will not become a mere footnote in the history of Ukraine.

UNWLA President Marianna Zajac presenting a certificate of appreciation to outgoing Philadelphia Regional Council President Christine Chomyn-Izak.

On April 18 and May 2, respectively, the Regional Councils of Philadelphia and New York City held their annual meetings. Each of these was well attended and in a spirit of camaraderie, new presidents were elected: **Iryna Buczkowski**, President of Branch 67 of Philadelphia, accepted the presidency of the Philadelphia Regional Council, and **Halyna Romanyshyn**, Vice President of Branch 83 of New York City, became the president of the NYC Regional Council. We congratulate and support them as they plan for the future of their Regional Councils! On April 24, Branch 131 (patroness Solomiya Krushelnytska) celebrated its christening and formal entrance into the ranks of UNWLA branches in the New Jersey Regional Council.

Mnohaya Lita to our newly elected presidents! Mnohaya Lita to Branch 131!

Marianna Zajac, President

UNWLA Website

The UNWLA website, located on the Internet at www.unwla.org, is an excellent tool that allows us to keep the public and UNWLA members informed about our organization and its activities. Please submit your activity calendars and any information that you want to share with the public to the UNWLA Website Committee for review and posting. If possible, please send submissions in Ukrainian and English. Email material to cyawebmaster@UNWLA.org or send by mail to Zoriana Haftkowycz, 761 W. Foothill Rd., Bridgewater, NJ 08807. For questions or additional information, please call Webmaster Zoriana Haftkowycz at 908-231-9158.

From the editors. We appreciate comments from our readers and hope that you write and share your opinions about the materials that we publish. Please forward your articles or letters to the editor c/o UNWLA headquarters. We ask that all contributors include a telephone number to allow us to acknowledge submissions and verify information. We cordially request that authors refrain from submitting identical articles and photographs to *Our Life* and other publications simultaneously. Thank you.

WOMEN'S ORGANIZATIONS IN INDEPENDENT UKRAINE: PROSPECT OF POWER

*1997 J.B. Rudnycky Distinguished Lecture presented by Martha Bohachevsky-Chomiak
at the University of Manitoba*

Part 5 (Conclusion)

Women's Studies and Centers for the study of Gender.

There is no feminist movement as such. Articles on women's issues, especially those promoting greater involvement of women in politics, appear in various periodicals.⁴¹ Responding to the argument that modern, Western societies are characterized by active women's participation in all aspects of life, a group of activist academic women in Kyiv established, in November 1992 a Women's Studies Center, largely through the efforts of Svitlana Kupriashkina, a linguist with some experience at the Moscow Gender Studies Center and in women's studies programs at American universities. These women found a temporary home at the Institute of Sociology at the Academy of Sciences, where they organized lively scholarly discussions. Their major public event was a Women's Studies conference held in Kyiv at the House of Scholars, June 17 to 20, 1993. The small, professional conference with about forty participants from Ukraine, the United States, and Russia, noted the need to build a women scholars' network in Eastern Europe and welcomed the resolution of the Women's Community calling for the integration of women's studies into the restructured curriculum of high schools and universities. Lack of institutional support make the work of this center dependent on sporadic outside funding. The Odesa University of Food technologies is moving in the direction of setting up a women's studies center. For the time being, courses on the history of women's movements are taught. By far the most active is the Kharkiv Center for Gender Studies, directed by the philosopher Iryna Zhrebkina. With nine colleagues, she is developing the field. The group published an introductory textbook for gender studies.⁴²

Activist women who are professionals argue for an autonomous broad and practical movement that would help women achieve their full potential.

The future of the women's movement depends on whether it will be supported by women, and women will support it, will become active in it only if

they become convinced that the women's organization is not [simply] developing an ideology or being a vehicle for [individual] ambitions, but is ready to help women, that can ameliorate her condition, teach her how to function in a market economy, will ensure her access to learn how to create a better life, how to help her family, feed her children and so on. Women are not struggling for a feminist society, but for a society free from sexism, from patriarchal [control], where conditions for freedom for all men and women prevail, and where the issues that today are characterized as "women's" will involve all. That, of course, necessitates a deep structural transformation of the whole context of social relations.⁴³

Other women cluster in small religiously oriented societies that draw women into public activity for faith and good works.⁴⁴ Orthodox Church women's societies, known as sisterhoods, that in the eighteenth century supported charity and promoted education, have sprung up sporadically. They focus on work for local churches and the local poor. Catholicism, which had been actively persecuted by Moscow and only in 1989 came out of the underground, has a tradition of supporting women's organizations for charity, prayer, setting up day care and food centers, and church beautification programs. This tradition infuses modern day activities especially in Western Ukraine, but it is by no means limited to that region. The Catholic Sodality of the Virgin Mary, largely a women's organization that focuses on a fuller understanding of the faith, has also reemerged. A "Youth for Christ" movement, originating in the 1930s, is enjoying a rebirth among teenage girls and boys of Western Ukraine. Although not particularly oriented toward women, Maria Devi Khristos Dzvigun, who was amnestied after serving two years in prison for her role in the apocalyptic White Brotherhood, not only considers herself the incarnation of Christ, but maintains that God has a female face. She drew her following from both sexes.⁴⁵

An International Women's Club of Kyiv, composed of non-Ukrainian women working and living in Kyiv, has been serving (since 1992) as a monthly meeting ground for professional women

and those in the diplomatic community. In addition to social gatherings, cultural programs, and travel, the club members engage in major fund raising for a Ukrainian charity.

The small Ukrainian contingent at the working session of the UN to prepare for the Fourth World Conference on Women in Beijing in July, 1995, was learning the ropes to assert the existence of the Ukrainian organizations.⁴⁶ Non-governmental organizations in Ukraine now play a more visible role on the overall NGO forum at the United Nations than previously. By early 1997, a Gender Center was set up in Kyiv to work with the UN and with the Ministry for the Issues of Family and Children.

The United Nations Development Fund, with the aid of the British Council, supported the publication of a brochure on the whole issue of gender as an aid for “workers in the media and organizers of courses on gender issues.”⁴⁷ The Center for the Study of Gender will help acquaint civil servants in the new gender relations. It is supported by the UN, headed by Larysa Kobylanska, and it is to promote awareness of gender issues as well as gender equality. Their first project is to prepare a critique of the new constitution of Ukraine from the standpoint of gender relations. In the document on the activities the government should embark on to better the position of women, still in draft form, the following sentences sum up the situation: “. . . although in its legislation Ukraine fully measures up to the statutes of the Convention against the discrimination of women—there is a clear discrepancy between the legislation on gender equality and the reality in practice. So far, Ukraine still lacks a state mechanism to ensure the enactment of the laws relating the welfare of families, motherhood and children, and to ensure the rights of women.”

Cultural patterns are changing slowly, but the government has begun to use a language that suggests a more nuanced understanding the needs of women. Such concepts as feminization of poverty, double burden, violence against women, the need to develop legal outreach programs for women, and stress on the enactment of laws, offer further proof of the changed conditions. The government of Ukraine is working on a statement on women that even takes into consideration the need to actively promote the overcoming of sexual stereotypes through the media. Its practical program, with planned conferences, leadership workshops, special programs for women, and provisions for the keeping

of current statistics on the employment and promotion of women is most commendable. The problem, as all agree, will be implementation.⁴⁸ The increased openness to the outside world, the growing international community in Ukraine, especially in Kyiv, and more open travel, particularly study for students abroad, contribute to the changed attitudes toward the whole issue. In terms of overall contentment of their life, the professional women are basically content with the way their lives are going; the workers are most uncomfortable with their lot. Women who do not pursue a higher education are most concerned to marry a good man, one who will be a good provider and who will care for the family. Next on their order of priorities is concern for health, domicile, and fear of losing their jobs. There appears to be a growth in shared household duties between wives and husbands, but the sharing is still slight.⁴⁹

Women are now aware of the discrepancy between the relatively high educational level of women—women constitute 61 percent of graduates of universities, higher, and middle schools—and their absence in “organs of power.”⁵⁰ Both specialists and women activists in general look toward societal reasons for the discrepancy, not toward drawbacks of women. The burdens of housework and child rearing, which were almost exclusively borne by women during the Soviet period, are now being decried. The dissolution of day care facilities that accompanies the decline of Soviet industrial enterprises and the growing dissatisfaction with communal childcare is working at cross purposes to women's involvement in the public sphere. Pressures of family life are cited as the single most salient factor in keeping women from participating more fully in political and public life. But disillusionment in the efficacy of any political changes, and inability to see the direction in which the various political parties are headed are also important factors in preventing women from finding time to become politically active. Hence, the women activists within the government bureaucracy are encouraging programs that would raise the consciousness of women and encourage their fuller participation in public life. All the while, of course, they remain cognizant of the negative sexual balance: “For each 1,000 men in Ukraine there are 1,154 women; in the cities the ratio is 1,000 to 1,137, in the villages it is higher—1,192 women per 1,000 men.”⁵¹ There is some talk of pushing for affirmative action, but the leftists in the Supreme

Rada show no inclination in this direction. Women themselves realize the limitations of quota policies:

Quotas are merely a means to include women in the formulation and implementation of government policies in accordance with the stipulations of international standards. It is extremely important that women themselves be prepared for such work, feel the inevitability of their active participation in political and societal life of the country. And for that we need evidence of a targeted plan toward [the so-called] “woman question” and its support by the mass media.⁵²

Professional women see discourse on women's political and social issues as one way toward effective adjustment of gender relations.

The handsome booklet Ukraine prepared for the Beijing conference had the obligatory historical introduction of Ukrainian women having enjoyed status in the historical development, as well as the soft focus photography that characterized Ukrainian Soviet women's publications. What's more, the Ukrainian delegation to Beijing was headed by a man, Ivan Kuras.⁵³ But it also provided well-structured statistical data, an overview of what Ukraine has done since 1983 when it signed the UN convention “On Eradicating All Forms of Discrimination against Women,” and specific desiderata that need to be addressed in the country. Among these is the following:

. . . taking into consideration that stereotypes about women are in general not fashioned nor preserved by the women themselves—nor, for that matter is the fate of women decided by themselves—it becomes very important to introduce “feminology” [sic]—the study of how the position of women in the family, the social role of the woman in the system of humanitarian education, in moral upbringing, in training, and in public life.

A sociologist who studied political processes in Ukraine, came to the conclusion that given the low level of political consciousness among women, especially in central and eastern regions, the inordinate difficulties women must surmount to achieve a leadership role, and the total lack of interest or even of awareness toward the whole issue of gender in political styles of men and women, it will take much conscious effort and stress upon solutions of current issues before an effective bloc of women leaders emerges.⁵⁴ But the mass from which this force is to emerge is becoming evident even now.

NOTES

41. See, for instance, Valentyna Zlenko and Natalia Napadovska, “Zhinky v politytsi,” *Molod Ukrainy*, 12 March, 1990, p. 3.

42. *Teoriia i istoriia feminizma: Kurs lektsii*. Kharkiv: F-Press, 1996. She has also published a major study, *Zhenskoe politicheskoe bessoznatelnoe: Problema gendera i zhenskoe dvizhenie v Ukrainie*. Kharkiv Center for Gender Studies: F-Press, 1996.

43. Luidmyla Smoliar, “Feministychna tradytsia Ukrainy i pytannia suchasnoho zhinochoho rukhu,” *Zhinka i demokratsiia*. Kyiv, 1995, p. 51.

44. The tradition of married Catholic clergy in Ukraine created a social ideal of the whole parsonage involved in educational outreach programs. A Catholic Ukrainian women's organization, which took the name of a nineteenth century one—The Myrrh-bringers—the women who visited Christ's tomb only to be the first mortals to see the Risen Lord, was among the first women's organizations to take to street demonstrations in 1989. It is spearheaded by a former political prisoner dissident poet, Iryna Kalynets, who champions the cause of peace, social activism, and liberation. She now heads the local Lviv Region Educational Council.

45. The story of the Brotherhood, both its political and financial implications, goes beyond the confines of this article.

46. Interview with Ella Lamakh, one of the Ukrainian representatives to the March meeting on the Commission on the Status of Women, see also my “Practical Concerns and Political Protests in Post Soviet Ukraine,” *Transition*, September, 1996.

47. Iryna Ihnatova and Oksana Kuts (eds) *Genderni pytannia v zasobakh masovoi informatsii*. 1997, translated by Maxym Kononenko and Tetiana Moskvitina.

48. I used the July 1997 working document of the proposed statement on government's policy toward women.

49. These generalizations are based upon polling and studies carried out by Yuri Neimer and his associates, see his “Rabotaiushie zhenshchiny (sotsialnyi portret gruppy)” *Sovremennoe obshchestvo*, Kharkiv, no., 2 and 3, 1994.

50. “Predstavnytstvo v orhanakh vlady,” is the term generally used in Ukraine today.

51. *Predstavnytstvo OON v Ukraini*, Orhkomitet pry Kabineti Ministriv Ukrainy po pidhotovtsi do IV Vsesvitnoii konferentsii z stanovyshcha zhinok, *Zhinka v Ukraini*. Chetverta vsesvitnia konferentsiia zi stanovyshcha zhinok (Beijing, 4-15 September 1995) n.p. 1995 p.13.

52. *Ibid.*, p. 43.

53. It is interesting to note that in the interwar years, the Ukrainian cooperatives in Poland sent a man to represent Ukrainian cooperatives to the International Women's Cooperative Guild, although there were qualified women capable of doing the job.

54. Valentyna Zlenko, “Politychnyi imidzh lidera,” in *Mizhnarodna orhanizatsiia “Zhinocha hromada,” Zhinka i demokratsiia: Materialy mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii*, Kyiv 2-5 June, 1995; Tamara MeInyk, (ed.), pp. 38.

NEW BOOKS

S. M. Plokhy, *Yalta: the Price of Peace*. Viking, 2010.

This enlightening treatise authored by S. M. Plokhy, the Hrushevsky Professor of Ukrainian History at Harvard, presents new evidence and new insight into the famous Yalta Conference in 1945 and the roles played by Stalin, Churchill, and Roosevelt and their staffs.

Although scholarly and meticulously researched and documented, *Yalta* is extremely readable, in part because Professor Plokhy has made a concerted effort to make it accessible to the average reader. The detailed descriptions of events, agreements/disagreements, diplomatic activity, daily dynamics, and of the physical surroundings of the conference are colorful and at times dramatic. The narrative is embroidered by excerpts from the letters written home by Anna Boettiger (Roosevelt's daughter) and Sarah Oliver (Churchill's daughter), who attended the conference in lieu of the wives of the U.S. President and the British Prime Minister and were "guardian angels" to their respective fathers. There are also numerous excerpts from the letters of the diplomatic staff and from the many memoirs of those who attended the conference. Such personal details as FDR's declining health issues, Churchill's difficult personality, Stalin's paranoia, and the presence of the Soviet spy Alger Hiss, contribute to the total picture.

The book offers a new interpretation of this meeting, mainly due to new sources that were made available after the fall of Berlin Wall and the disintegration of the U.S.S.R. in 1991. It sheds new light on the least understood and most controversial political meeting of the 20th century and its repercussions on the future of many countries in Eastern Europe, including Ukraine.

Each of the three heads of state—the "Big Three"—had his own agendas for the Yalta Conference. Roosevelt's goal was to get Stalin to

join the war against Japan and to have the Soviet Union become a member of the United Nations, an organization that was supposed to do away with the old balance-of-power system and all its secrecy.

Churchill wanted to preserve British interests in Europe (especially in the Mediterranean); Stalin's goal was to achieve recognition of the U.S.S.R.'s status as a great power and to solidify the Soviet "sphere of influence" in Eastern Europe.

An interesting "secret deal," almost comical in retrospect, had to do with the membership of Ukraine and Belarus in the United Nations, an arrangement which gave the Soviets 3 votes, with all other member nations having only one.

Plokhy's book asks a poignant question: Whether Churchill and Roosevelt did their best to get what they wanted from Stalin. His answer to this implies they did not. After the meeting, three more years of unsuccessful negotiations followed, eventually giving rise to the cold war.

There are innumerable, fascinating particulars; Plokhy, for example, cites Churchill (a staunch anticommunist) professing that "fighting one tyranny with the help of another seemed the right thing to do." (In retrospect, is this something that we would now view as "collaboration"?)

The eight days at the "Riviera of Hades" (what Roosevelt called the Crimean coast) are so vividly described that the reader actually "sees" and "hears" all the important players, not only the Big Three, but also the top diplomats and generals, who were part of their entourages. The conclusion is surprising and reveals how history affects today's world. Captivating reading!

Nadia Deychakiwsky
Branch 12, Cleveland, Ohio

Man is a history-making creature who can neither repeat his past nor leave it behind. – W. H. Auden

History has many cunning passages, contrived corridors, and issues. – T. S. Eliot

History is an account, mostly false of events mostly unimportant, which are brought about by rulers, mostly knaves, and soldiers, mostly fools. – Ambrose Bierce

ПОЖЕРТВИ ЗА СІЧЕНЬ 2010

ТРИВАЛИЙ ФОНД

На Меморіальний Фонд ім. Івана Крілья 25 дол. Склала Евдокія Кріль.

ДАТКИ

По 10,000 дол. Юліян і Марія Бачинські, Ірина Сур; 4,250 дол. д-р Володимир і Анна Рак; 1,600 дол. Іван і Ярослава Лучечки; по 1,500 дол. Марта Яцушко, Федеральна Кредитова Кооператива «Самопоміч» Н.Й.; по 1,000 дол. Вячеслав Цетенко, Орест і Дарія Темницькі, Євген і Уляна Дмитренко, Микола Галів, д-р Юрій Савицький, Natalie D. Doyle, Орест Шуль, д-р Арета Подгородецька, Маркіян Кузишин, The Garber Foundation, Нестор і Лідія Микитин Воронка, Українська Національна Федеральна Кредитова Спілка Н. Й., Daria Lissy (Exxon Mobil Foundation); 900 дол. проф. Ярослав і Алла Лешко; по 500 дол. Богданна Титла, Mary Holowsky & William Chen, Ольга Ярема Винар, Андрій Р. Мак; 400 дол. Ярослав і Галина Оберишини; 250 дол. Юрій і Марія Штогрини; по 200 дол. д-р Іванна Ратич, Анна Салецька, Христя Соєвицька; по 150 дол. д-р Ігор і Варвара Цегельські, Аліція Щендох; 135 дол. д-р Ярослав і Надія Заліпські; по 100 дол. Ольга Городецька, Олександр і Галина Воскоби, Святослав Боженко, Марко Соробей, Володимир Кузик, William Dubetz, Rose Lukashik, Ярослав і Марія Томорути, Петро і Наталка Буняки, Ірена Гладка, Владика Василь Лостен, Ляриса Герман, Стефанія Семущак, Володимир і Неоніля Лехмани, Мирослав Гейниш, Ігор і Алла Черний, Володимир і Анна Сафіян, Андрій Рудик, Лідія Прокоп і Володимир Артимишин, Аксель і Дарія Сушків Мерл, Олександр Стрільбицький, Катя Кольцо, Олександра Яцкевич, Леокадія Снігур, Ken Hutchins, Стефанія Сидоряк; 75 дол. Ярослав і Марія Кіцюки; 70 дол. Бернард і Анна Кравчуки; по 50 дол. Yelena S. Vons, Павло і Люба Міхалевичі, Орест Дутка, Ярослав і Лоїс Білінські, Зеновія Кулинич, Наталія Леочко, д-р Надія Кмета, Hermann і Doris Borst, Олег і Марія Грегорет, Іван Деркач, д-р Ярослав і Ярослава Панчуки, Віра Шершень, Андрій Чаплик, Борис і Тетяна Карпенки, Олег і Наталія Бобак, Marie Stith, Семен Вішка, Rev. Charles Pinyan, Франко Серафін, Ірена Григорович, Михайло і Ольга Ільківи, Гелена Футала, Віра Сендзік, Зореслава Мисько, Юрій Левицький, Зоя Гаюк, Марія Савицька; 40 дол. Olha Della Cava; 35 дол. Микола і Стефанія

Кіс; по 30 дол. Ліда Завадович, Люба Шевченко; по 25 дол. Лідія Кий, Анна Федорович, Ольга Кулинич, Ярослав Скипакевич, Ольга Руденська, Григорій Онуфрив, Ольга Диміцька, Олександра Моравська, Іван Чопик, Богдан Маланяк, Оксана Голіян, Стефанія Покора, Микола Стасів, Ореста Ткачук, Дженні Кирилук, Мирон і Христина Корнага, Михайло Курило, Анастасія Саранча, Ярослав Воловодюк, Мирон Бойко, George & Dawn Bazarko, June Mus, Стефан Шубяк, Роман Шраменко, Мері Пінага, Патриція Свадош, Елена Шевченко, Анна Макух, Віра Обушак, Roman & Beverley Masuk, Ярослав Качмар, Дмитро Мельник, Лев і Ірена Рудницькі, Ольга Ставнича; по 20 дол. Михайло Тренза, Анна Заращак, Юрій Терлецький, George & Helen Trenkler, Олександра Завойська, Дарія Рекуха, Анна Вомпель, Ярослав Волощук, Теодор Назарук; по 15 дол. Михайло і Надія Каркоць, Люба Іванчук, Теодозій Пришляк; по 10 дол. Стефанія Шашкевич, Павлина Гованчак, Анна Федик, Елена Іваничко, Helen Charlet, Олександр Пришляк, Михайло Лісікевич, Євгенія Веса, Володимир Котович, Марія Абрамюк, Галина Бистрицька; по 5 дол. Микола Сороколіт, Karen Verbicki, Зенон Баган.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА РОЗБУДОВУ МУЗЕЮ

У пам'ять бл. п. **Ярослава Куровицького** датки склали: 500 дол. 33-ий Відділ США; 300 дол. Віра Менцінська; по 250 дол. Зенон і Вячеслава Куровицькі, д-р Михайло і Роксоляна Яримовичі, Олександра Голюка; 200 дол. Eugenia Naba, Roma Maksymec, Sandy Maksymec, Dr. Marta Maksymec Ramsey (Canada); по 150 дол. Василь Никифору, Віра Березовська, Мирон і Ольга Гнатейки; 125 дол. Trader Joe's; по 100 дол. Тит і Софія Геврики, проф. Роман і проф. Зірка Воронки, Микола Галів, проф. Ярослав і Алла Лешко, д-р Ігор і Марта Федорів, д-р Ярослав і Надія Заліпські, 115-ий Відділ США, Марія Хемич, Ярослав і Катря Червоняки, Яцек і Ева Данєляк, Орест і Адя Федаш, Ярослав і Любов Федун, проф. Тарас і Ольга Гунчаки, Євгенія Івашків, Dr. James Jorgensen, Любомир і Оксана Крушельницькі, Ярослав і Віра Криштальські, Андрій і Роксана Кизики, Іван і Роксоляна Лешуки, Олександр і Марія Дарія Леськіви, Олег і Оксана Лопатинські, Іван і Ярослава Лучечки, Іван і Галина Одуляки, Олег Панкевич, Jane Pollard, Володимир Процик, Ярослава Рубель, д-р Ігор і Олександра Савчуки, Мирослав і Надія Шмігелі, Володимир і

Катря Воловодюки, Мирон і Маріянна Заяць, Robert і Nadia McConnell; 75 дол. Борис і Уляна Глинські; по 50 дол. Теодозій і Ольга Зазулі, Христина Карпевич, Любомир і Ляриса Зелики, Андрій Рузицький, 108-ий Відділ СУА (Wallingford, CT), Марта Яцушко, Донна Чехович, Ігор і Рома Гайда, Анастасія Гірняк, Олександра Юзенів, Богдан і Оксана Кузишини. Олександр і Ольга Кузушини, Віра Павлюк, Іванна Скарупа, Володимир і Богданна Слижі, д-р Юрій і Оксана Тритяки, Лев і Ірена Вербицькі, Богдан і Ліда Гайдучки, Наталія Титла, 125-ий Відділ СУА Романа Дигдало; по 30 дол. Ольга Тритяк, Володимир Корнага; по 25 дол. Хризанта Гентиш, О. Іваськів, Роман Комарницький, Володимир і Анна Сафіян, Мирослав Грабовський з родиною; 20 дол. Марія Гринишин.

Замість квітів на свіжу могилу **св. п. Ярослава Куровицького**, нашого друга і земляка, складаємо 100 дол. Дружині Ірині, дітям, внукам, родині, друзям, та українській громаді міста Нью Йорку, висловлюємо наші сердечні співчуття з приводу такої болючої втрати. Ліда і Орест Білоус. У пам'ять **бл. п. Іванни Клим** датки склали: 100 дол. Віра Рудик; 50 дол. Мирослава Кузьо. У пам'ять **бл. п. Іванни Клим** складаю 50 дол. Марко Рудик.

Замість квітів на могилу **бл. п. д-р Зоні Шебунчак** складаю 50 дол. Родині висловлюю щирі співчуття. Надія Бігун.

У пам'ять шкільної товаришки, **бл. п. д-р Зоні Шебунчак** складаю 50 дол. Ірина Остапук.

У пам'ять **бл. п. Євгена Змня** складаємо 100 дол. Браян і Андрея Томко.

У пам'ять **бл. п. Оксани Бережницької** складаю 100 дол. Микола Галів.

У пам'ять **бл. п. Калини Ісаюк Баддлей**, сестри Оксани Тритяк, складаю 50 дол. Микола Галів.

У пам'ять **бл. п. Марії Турчин** складаємо 200 дол. Д-р Ігор і Марта Воевідки.

ПОЖЕРТВИ ЗА ЛЮТИЙ 2010

ДАТКИ

2,000 дол. СУА Фонд ім. Петра і Наталії Андрушків; 1,500 дол. Daniel Kashimer; 1,102 дол. Спілка Української Молоді Америки (СУМА, Гошен, Н.Й.);

по 1,000 дол. Ольга Ярух (R.U.S.A. Matching Gift Program), Ірена Руснак, Мотря Кузич; 950 дол. Лідія Прокоп (J.P. Morgan Chase Foundation); по 500 дол. Тиміш Гнатейко (Microsoft Matching Gift Program), Barbara Chupa; 200 дол. Зіна Михайличенко; 150 дол. Alicia Szendiuch (Bank of America); по 100 дол. Татяна Оберишин, Люба Новак, Богдан Сипняк, Орест і Адя Федаш, Борис Гайда, Теодозій і Ірена Коляса, Наталія Павленко, Квітослава Бушнелл, Богдан і Роксоляна Сірі; 85 дол. Арета Арлен; 75 дол. Марія Жмуркевич; по 50 дол. Христина Сміт, Іванна Попадюк, Адріана Паска, Стефка Назаркевич, Мира Теслюк, Валентина Чудовська, Василь Мисак, Наталія Сигіда; 40 дол. д-р Надія Кмета; 35 дол. Марія Слободян; 30 дол. Галина Гаврилюк; по 25 дол. Ксеня Ільницька, С. Макух, Валентина Преско, Вадин Яровенко, Галина Горбова, Дмитро Січ, Ірена Старожитник, Оксана Рейнолдс; по 20 дол. Елена Булгак, Judy Johnson, Леся Гураль, Софія Мартинець, Роман і Стефанія Гаврилюк, Bette Queckenbush, Марія Остапа, Богдан і Лідія Котис; 15 дол. Іванна Сергеева; по 10 дол. Dorothy V. Groch, Олена Варварів, Орест Грицик, Нестор Литвин, Ірена і Ляриса Саяк, Богдан Марків; 6 дол. Михайло Зінченко; по 5 дол. Марія Михайлишин, Ніна Сікора; 4 дол. Alais Courpas.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА РОЗБУДОВУ МУЗЕЮ

У пам'ять **бл. п. Калини Ісаюк Баддлей** датки склали: по 100 дол. проф. Ярослав і Алла Лешки, Валентина Новаківська.

У пам'ять товаришки **бл. п. д-р Софії Шебунчак** складаю 50 дол. Надя Бабяк.

У пам'ять **бл. п. Романа Купчинського** складаємо 100 дол. проф. Тарас і Ольга Гунчаки.

Замість квітів на могилу **св. п. Асі Лисинецької** складаємо 100 дол. Олександр і Дада Слоневські.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Іванни Клим** складаємо 40 дол. Олександр і Анна Пришляки.

Замість квітів на могилу дорогої стрийки **бл. п. Іванни Клим**, складаю 50 дол. Таня Осадца.

У пам'ять моїх батьків, **бл. п. Катрусі і Івана Кершньовських** складаю 500 дол. Богданна Слиз.

*Щиро дякуємо за підтримку!
Управа і адміністрація УМ*

Відповіді на хрестиківку

Горизонтально: 1. Дукат. 6. Марко. 9. Історія. 10. Нерон. 11. Топір. 12. Соя. 14. Роба. 18. Крук. 20. Лисенко. 21. Горб. 23. Кора. 24. Руда. 25. Табу. 26. Кома. 28. Каір. 29. Клітина. 30. Кава. 32. Жбан. 36. Іго. 39. Ліана. 40. Тугар. 41. Борошно. 42. Атака. 43. Манна.

Вертикально: 1. Донор. 2. Короп. 3. Тінь. 4. Атос. 5. «Мрія». 6. Мята. 7. Рупор. 8. Оброк. 13. Орел. 15. Оборона. 16. Мигдаль. 17. Окраїна. 22. Бра. 23. Кук. 27. Прапор. 30. Калка. 31. Влада. 33. Богун. 34. Норка. 35. Жаба. 36. Ікра. 37. Орша. 38. Атом.

ДОВГА НИВА ЖИТТЯ ЛЕСІ ЛЯТИШЕВСЬКОЇ

(До 100-річчя від дня народження)

*Вручення грамоти
п. Лесі Лятишевській.
Зліва: Дарія Конюх,
Стефа Король,
голова Округної
Управи СВА Детройту
Лідія Яхницька,
Наталія Гевко.*

Приємно усвідомлювати, що поряд з нами є люди, які прожили велике і розмаїте життя, заповнене не тільки турботами про власну родину, а й про громадські справи. Союзанки 45-го відділу СВА Детройту відзначили 23-го березня ц. р. 100-літній ювілей своєї посестри Лесі Лятишевської. Вона прийшла на свято, як і на інші сходини Відділу, скромна, невеличка, усміхнена, приязна до всіх і, як завжди, одягнена зі смаком. З цієї нагоди на сходини завітали голова Округної Управи СВА Детройту Лідія Яхницька та член Округної Управи Маруся Зарицька-Червіовська. Голова Відділу Стефа Король розповіла коротко біографію ювілянтки.

Пані Леся народилася в родині Пантелія і Олени Яримовичів в м. Тернополі. По закінченню школи в 30-тих роках влючилася в працю Союзу Українок. Метою союзанок було збереження в час польської окупації Галичини національної свідомості: організували курси вишивання, опікувалися дитячими садочками. В 1940 році п. Леся одружилася з інженером Євгеном Лятишевським, через рік в них народився син Андрій.

В 1949 році родина Лятишевських поселилася в Детройті, де п. Леся влючилася в працю СВА, належала до 56-го Відділу. Відділ спрямовував свою працю на збереження укра-

їнської ідентичності, влаштовували виставки українського мистецтва в Інтернаціональному інституті, в Детройтському Історичному Музеї, в бібліотеках, на фестивалях. У 1980-87 роках п. Леся була головою 56-го Відділу і мистецькою референткою Округи. Ми горді, що п. Леся є членкою 45-го Відділу, активно влючається у всі наші імпрези. За її довголітню працю на 28-ій Конвенції СВА, яка проходила у травні 2008-го року, Л. Лятишевська була нагороджена Золотою Відзнакою.

В день ювілею Лесі Лятишевській були вручені грамоти признання: С. Король вручила грамоту від Екзекутиви СВА, Л. Яхницька привітала ювілянтку і вручила їй грамоту від Округної Управи СВА за заслуги довголітньої і жертвенної праці в СВА. Член Округної Управи Наталія Гевко, прочитавши вірш, присвячений ювілянтці, вручила їй грамоту з привітанням від мера міста Ворен та грамоту і привітання від губернаторки. С. Король вручила грамоту від 45-го Відділу. Власним віршем привітала ювілянтку Ніна Василькевич: «... Як дожити літ до ста? \ Арифметика проста. \ Ні на що не нарікати. \ Від життя не утікати. \ Все приймати так, як є. Так, як доля нам дає.»

Коли присутні заспівали ювілянтці «Многая Літа!», жартома сказала, що вже не хоче

багато літ і попросила заспівати «Happy Birthday to you!» Подякувавши за привітання і побажання, ювілянтка сказала: «Сто років – то тільки число. Я не відчуваю так дуже тих сто років... Але часами моє тіло каже мені, що я трохи старіюся. Я то весело приймаю. Бог ласкавий до мене, що я не хворію тяжко... Я ще для себе можу все зробити, зварити, попрятати в хаті, ... недобре те, що я трачу зір, зате маю дуже добру людину, Марусю Зарицьку. Вона вистаралася мені такий апарат, що я можу слухати книжки,

записані на голос українською і англійською мовами. Це така радість!... Чекаю на весну, коли піду на свій город, візьму рикаль і граблі та буду доглядати мої квіти. Дякую вам усім за цей день».

Після іменинного торта та квітів присутні побажали ювілянтці доброго здоров'я, веселих радісних днів, пишного квіту в її городі.

*Ніна Василькевич,
пресова референтка 45-го Відділу СУА.*

Загальні збори 101-го Відділу СУА Округи Чікаго

Валя Хринівська та Марія Шпитко, новообрана голова 101-го Відділу

Цього року, як щорічно весною, відбулися загальні збори 101-го Відділу в Чикагській домівці СУА. Зборами провадила Оленка Шкρο-

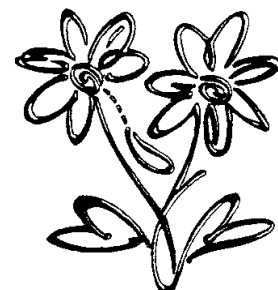
бут. Голова відділу Валя Хринівська дала звіт про пророблену працю і побажала багато успіхів новообраній Управі. Номінаційною комісією в складі Уляни Гриневич, Оленки Прийми, Люні Полюхович запропоновано і обговорено кандидатури до Управи відділу на нову каденцію 2010-го року: Марія Шпитко – голова Відділу, Оленка Матвійшин – заступниця голови, Ляриса Еліяшевська – скарбник, Марійка Гриневич – кореспонденційна секретарка, Оксана Добрянська та Оля Зварич – секретарі протоколів.

Референтки: Марія Щерб'юк – пресова, Ольга Поливка – фотограф до преси, Уляна Гриневич, Наталка Мицик Поливка – культосвітні, Маса Ганкевич, Ірина Стебельська – імпрезові, Оленка Шкробут – організаційна, Євгенія Бискош, Христя Соболь, Катя Зварич, Сяня Яцків – суспільної опіки, Аня Бискош, Йоля Бискош – господарські, Христя Таран – стипендійна. Контрольна комісія: Уляна Гриневич, Оленка Прийма, Люня Полюхович.

*Марія Щерб'юк,
пресова референтка.*

Раїса Іванченко

Відсвітили каштанові свічі,
Відсміявся вишневий цвіт.
І так шкода, що весни двічі
Не приходять в наш дивний світ.

Окружний з'їзд СУА в Чикаго

В суботу, 13 березня 2010 р., відбувся 41-ий з'їзд Чикагської Округи СУА, до якої входять шість відділів, а це: 22-ий, 29-ий, 36-ий, 74-ий, 85-ий і 101-ий.

Голова Округи Люба Калін, вітаючи делегатку Головної Управи СУА п. Надію Цвях, відкрила з'їзд, привітала також голів відділів, делегатів і гостей та провела молитву СУА.

Після прочитання і прийняття порядку нарад, вибору президії зборів, до якої ввійшли: Іванна Горчинська – голова та Олена Харкевич і Олександра Савин – секретарі, Оксана Мельник – голова верифікаційної комісії, приступлено до програми з'їзду, на початку якої вшановано однохвилинною мовчанкою пам'ять покійних членок.

Протокол з'їзду з 2009 р. прочитала О. Савин і його прийнято. Цікавими були звіти голів поодиноких відділів. Першою звітувала довголітня голова 22-го Відділу СУА Люба Шеремета, характеризуючи працю окремих референток, особливо наголошуючи заслуги незаступимої референтки суспільної опіки, п. Стефанії Форович та референтки стипендій п. Олі Люшняк, яка зібрала п'ять нових стипендій та одну збірку. Також одну стипендію спонсорує Відділ. Жалілася, що на місячних сходах зменшилася присутність пань. Одні відійшли у вічність, інші – з огляду на вік, деякі через доїзд, бо вже не провадять авта.

Від імені 29-го Відділу звіт з діяльності, який подала попередня голова Дарія Ярошевич, відчитала новообрана Ева Зеленко. Відділ відбуває звичайні й святкові сходи та сходи управління. Програма звичайних сходів включає, крім ділових справ, доповіді, які опрацьовують членки. Вислали пакки з новим одягом для дітей-сиріт, організували плетіння волічкових шаликів і шапок для дітей в сиротинцях.

36-ий Відділ СУА має 21 членку, точно виконує доручення Головної й Окружної управ, фінансові обов'язання, організовує для здобуття фондів базари, продаж кави і солодкого, влаштовує в місцевості Френклин, штату Вісконсін мистецькі виставки, вислав пакки з одягом до Сум, Донецька і в Гошів. Звітувала голова Люба Новак.

За 74-ий Відділ звітувала голова д-р Тамара Чабанівська-Тимцюрак. Число членів дуже зменшилося і постала загроза ліквідації.

Вони шукають способів, як тому зарадити і просять допомогти. Відділ вислав до Стипендійного Фонду СУА шість стипендій.

З черги звіт подала голова 85-го Відділу Таля Таран-Лісовська. Це наймолодший відділ, повний плянів і енергії. Їхньою особливою заслугою є дитяча Світличка-садочок, який начисляє 33-оє дітей, які поділені на дві групи, а заняття проводять два рази в тиждень. Епіцентром кожного року навчання є маскарада, де беруть участь понад 200 дітей. Відділ відповідає за щорічну ялинку і програму в Музеї Науки і Промислу в Чикаго в їхній традиційній програмі “Різдво довкола світу”. Цього звітного року приєднали 13 нових членок. За це отримали призначення і грамоту „За заслуги”.

Відділ 101-ий відбув недавно Загальні збори й головою обрали п. Марію Шпитко. Попередня голова Валя Хринівська подала звіт з праці в минулій каденції. Відділ урочисто відзначив 40-річчя праці і старається втримувати свою діяльність цікавою.

Після звіту голів відділів секретарка фінансів Оксана Мельник познайомила присутніх зі станом каси, подаючи прибутки, витрати, вписані в бухгалтерній книзі, а також зіставлення каси, що включало ощадностеве і чековеkonto та “Market share”. На закінчення подала прелімінар бюджету на б'їжучий діловий рік.

Загальна картина діяльності Округи була віддзеркалена у звітах секретарів і референток Окружної Управи: організаційної – Оленка Шкробут, імпрезової – Віра Трощук, виховної – Роксана Гнатейко-Харкевич, пресової – Марія Щерб'юк, суспільної опіки – Стефанія Форович, стипендійної – Ірена Новак, господарської – Ірина Стебельська. За особливий вклад праці грамоту „За заслуги” отримали: Таля Таран-Лісовська і Христя Харкевич-Дзюк (від. 85) та Люба Новак (від. 36).

Звіти референток завершив загальний звіт голови п. Люби Калін. Він був доказом активності Округи, впорядкованої діяльності, прикладної співпраці з Головною Управою СУА та глибокого розуміння завдань і цілей організації та рівночасно турботи про майбутність СУА, що цього року святкує своє 85-річчя.

З черги Комісія верифікаційна потвердила правосильність Окружного з'їзду, а голова офіційно представила голів поодиноких відділів,

делегаток і гостей. Зокрема привітала новообраних голів: 29-го Відділу СУА Еву Зеленко і 101-го Відділу СУА Марію Шпитко.

За Контрольну комісію звітувала п. Ліна Косик, яка повідомила, що перевірка книг фінансової референтки виявила все в якнайкращому порядку і подала пропозицію уділити абсолютній уступаючій Управі.

Після перерви і смачного полуденка з'їзд прийняв проекти ухвал, які опрацювала Резолюційна комісія, а відчитала Христя Харкевич-Дзюк – голова.

Дуже цікаве і програмово вичерпне було звернення голови СУА п. Маріянни Заяць, яке відчитала делегатка Головної Управи СУА п. Надя Цвях. Присутні почули про пляни праці СУА на майбутнє, проблему членства, опіки, допомоги і догляду союзянок похилого віку, торкалася справ журналу “Наше Життя” тощо.

У слові голови п. Маріянни Заяць була підкреслена активність Чикагських відділів, особливо 85-го, який провадить дитячу Світличку й організує різдвяну програму в Чикагському Музею Науки і Промислу та приєднав 13 нових членок. У своєму привітальному листі голова просила, щоб Округа конечно висилала на Річні засідання Головної Управи СУА свою представницю.

Після того приступлено до вибору нової Управи Округи. Звіт Номінаційної комісії і

листу запропонованої Управи Чикагської Округи СУА прочитала п. Валя Хринівська. І так, після одноголосного схвалення до Окружної Управи ввійшли: голова – Любомира Калін, 1-ша заступниця – Олена Харкевич, друга заступниця – Олександра Савин, секретарка протоколів – Олена Харкевич, секретарка кореспонденційна – Христя Дзюк, секретарка фінансів – Оксана Мельник, скарбник – Люба Шеремета, організаційна реф. – Оленка Шкробут, імпрезова реф. – Віра Трошук, виховна реф. – Наталка Яхторович, пресові реф. – Марія Щерб'юк і Оленка Шкробут, суспільна опіка – Стефанія Форович і Катя Зварич, зовнішні зв'язки – Марта Ожга і Валя Хринівська, стипендійна – Ірина Новак, господарська – Ірина Стебельська. Вільні члени: Реня Стасула, Катя Гриневич. Контрольна комісія – Ліна Косик, Леся Палцан і Уляна Гриневич.

Переобрана голова Окружної Управи Люба Калін зі зворушенням подякувала за довір'я і співпрацю, привітала членів нової Управи і закликала до повної творчої співпраці в діловому 2010/2011 році, що буде підготовчим до ХХІХ-ої Конвенції СУА, яка відбудеться в травні 2011 у Виппані, Нью Джерзі.

Після короткої виміни думок і запитів голова Окружної Управи закрила з'їзд, який пройшов у діловій та дуже приязній атмосфері.

Іванна Горчинська

Гумор

- Сусідко, ви захворіли?
- Чого це вам так здалося?
- Не здалося – вдосвіда з вашої хати виходив фельдшер.
- Як від вас учора вдосвіда виходив пожежник, то я не питала, чи горить ваша хата.

Жінка скаржиться своїй подрузі:

- Ніяк не можу привчити свого чоловіка до порядку. Щоразу ховає свій гаманець в іншому місці.

Діяльність 97-го Відділу СУА ім. Марусі Бек, Бафало, Н.Й.

Союзянки 97-го Відділу СУА

Сходини нашого відділу ми стараємося проводити цікаво і тому часто запрошуємо різних людей. Одного разу прийшов до нас син нашої голови відділу Олі Шутки – Богдан, двадцятилітній пластун, емігрант з України. Він цікаво, з ентузіазмом розповів про історію бандури, про бандуристів. З дитинства Богдан мріяв стати бандуристом, а також оволодів грою на фортепіано та сопілці. Ми були в захопленні від виконання ним кількох пісень в супроводі його ж гри на бандурі.

Кожного року під час Різдвяних свят союзянки нашого відділу мають зустріч в ресторані при вечері. Любимо колядувати. Вкінці обмінюємося різдвяними подарунками.

В червні завжди організуємо пікніки в містах наших членок. Придумуємо якісь смішні теми, наприклад, минулого року провели конкурс на найкращі сандалі.

Перед Великодніми святами членки нашого відділу Оля Лавні та Наталка Пруц навчають писати писанки всіх бажаючих.

Цікавляться цим видом мистецтва не тільки українці.

Минулого року за ініціативою нашої членки Христі Бейгер ми в час імпрези організували показ надзвичайно цікавого фільму про Львів «Відродження королівства», автором якого є родич Христі Петро Бейгер, а директором і продюсером Даніель Стоділка (обидва з Канади). Фільм демонструвався двома сеансами в українській та англійській мовах. З нього ми дізналися більше про історію Львова, мали змогу милуватися чудовою архітектурою міста під звуки мелодій українських композиторів. Глибоке враження справив фільм на американських глядачів, які дивувалися, що стільки архітектурних шедеврів може бути зібрано в одному місті. Імпреза була не тільки прибутковою (630 дол.), але й корисною, бо продовжувала популяризацію української культури в Америці.

Ліда Грецишин,
пресова референтка відділу.

Гумор

Чоловік дружині:

- У мене для тебе дві новини: добра і погана.
- Ну і які ж це новини?
- Я від тебе йду.
- А погана яка?

ВИШИТА ІСТОРІЯ

*Мені сорочку мама вишивала,
Неначе долю хрестиком вела...*

“Той, хто пам'ятає минуле, має чимало шансів не помилитися у майбутньому”, – ці слова із вступного слова голови 111-го Відділу СУА Людмили Вусик стали лейтмотивом імпрези “Українське народне мистецтво — традиції та сучасність”, яка відбулася в березні ц. р. в Лос Анджелесі. Бо важко уявити український національний побут без вишивки. Вишивка – один з масових і найбільш улюблених видів народного мистецтва. Вона є складовою частиною народного костюма і активно використовується в сучасному одязі, надаючи йому своєрідності і неповторності. По краплинці збиралася інформація і вимальовувалася спочатку мала імпреза, яка потім переросла у велику та цікаву.

Збиралися вишивки по всій Каліфорнії і відбиралися речі, що відображали цінність самобутнього українського мистецтва і представляли всі куточки України. Особливо цінними експонатами поділилися М. Бучинська, Н. Обух, Д. Завірюка, З. Бігун, Р. Сацюк, Х. Шмотолоха, Г.

Полюга, О. Бойко, К. Злиденна, Д. Каштанюк, Л. Вусик. Згодом виникла пропозиція запросити союзнячок з Арізони, які мають надзвичайну колекцію старовинного одягу від III ст. до нашої ери до Козацької доби. Але на цьому не зупинилися, бо визріла ідея поєднати старовину з сучасним одягом української майстрині-дизайнера Марії Савка-Гнилякевич зі Львова. Сказано – зроблено. Член Національної Спільноти художників України, народний майстер, учасниця багатьох виставок та показів моделей щиро відгукнулася на нашу пропозицію приїхати і показати своє мистецтво. Її твори здобули широке визнання, стали окрасою приватних колекцій в українській діаспорі, ними захоплюються в різних куточках світу: США, Канаді, Англії, Франції, Польщі та ін.

До організації імпрези долучилися всі, хто чим міг: узгоджувалася дата, збиралися експонати, друкувалися оголошення, надзвичайно активно йшов пошук модельок, які б могли показати експонати, підбиралася музика та освітлення. Український Культурний осередок надав приміщення та посильну фінансову допомогу.

*Княгиня Ольга
(правила з 946
по 960 рр.) –
модель Оля
Масна, членка
3-го Відділу
СУА, Фенікс,
Арізона.*

*Князь
Володимир
(правив з 979
по 1015 рр.) –
модель Андрій
Наконечний,
Лос Анджелес.
На задньому
пляні, ведучий
Юрій Вигінний.*

Нарешті в чудовий березневий день в УКО розпочалося справжнє велике свято, що зібрало багато гостей, представників інших національностей. Всі були шоковані та приємно вражені побаченим.

Надзвичайно ефектним був танець-привіт з вишитими рушниками, виконаний ансамблем “Червона калина” (керівник М. Штеленя) під прекрасну мелодію “Рідна мати моя...”. Після коротких вступних слів голови УКО П. Білецького та голови 111-го Відділу СУА Л. Вусик, мікрофон перебирає Х. Шмотолоха, яка коротко, але змістовно робить історичний екскурс, як у процесі історичного та культурного розвитку в Україні у кожній місцевості утворились характерні орнаментальні мотиви і композиції, найбільш улюблені і поширені колірні гами, специфічні техніки виконання.

Звучить неголосна українська мелодія і до зали королівською ходою входять: княгиня Ольга, князь Володимир з дружинником, княжни Анна Ярославна та Єлисавета Ярославна, бояри та боярині. Всього було 16 надзвичайних костюмів з досконалим відтворенням і до дрібниць продуманих союзнянками 3-го Відділу СУА з Аризони (голова Х. Бойко). Їх показ супроводжувався двома мовами українською (О.Сеник) та англійською (О.Крупа).

Перша частина закінчується дивовижними строями 19-20 століть. Чудовий гуцульський стрій, який характеризується розмаїтністю геометричних і рослинних візерунків, безліччю композицій, багатством сполучень квітів, головним чином червоного з жовтим і зеленим, причому домінує червоний колір; строї з Буковини з рослинними і геометричними мотивами та вишивальним матеріалом – бісером, шовком, вовною, срібними і золотими нитками, металевими блискітками; надзвичайно майстерно виконана десь 150 років тому весільна сорочка з Київщини; строї з Поділля чорного і червоного кольорів, які лягають густими насиченими лініями та прості і чіткі по композиції вишивки Полісся. Хвилюючий коментар про “Чорний шлях” (Поділля, Борщів) нікого не залишив байдужим. В 16-17 сторіччях, коли турки забирали юних українок та українців в рабство, жінки голосили, знаючи, що їх діти ніколи не повернуться і вони їх ніколи не побачать знову, то вони після цього чорного часу вишивали тільки чорними нитками, висловлюючи цим свою тугу та смуток за рідними кровинками.

Знайшли своє відображення і воєнні та повоєнні часи, які характеризувалися тим, що із-за відсутності відповідних тканин українські жінки в таборах для переміщених осіб використовували для вишивання тканину від парашутів. Не відмовлялися від свого мистецтва і жінки-бранки в сибірському ГУЛАГу, використовуючи риб'ячі кістки замість голки та, розпускаючи шкарпетки на нитки, незважаючи на цей страшний чорний період життя, вишивали і вишивали.

Перерву між двома частинами заповнює віртуозною грою на бандурі бандурист Лука Лашук з Сан Дієго, виконуючи автентичні українські пісні та балади. Поза цим готується друга частина показу одягу. Надзвичайне враження і несподіванку викликали маленькі діти з Рідної Школи, бо наймолодшій модельці Юлі, яка була одягнена в вишивану суконку з плащиком, виконаними майстерними руками М. Гнилякевич, виповнилося лише 2 роки. Діти парами виходили на сцену і вони та їх одяг викликали шалені оплески.

Вікторія Пенцак у весільній сукні, члена Національної спілки художників України, народної майстрині Марії Савків-Гнилякевич.

Дзіда-Гелена Каштанюк, членка 111-го Відділу СУА зі своїми працями.

Тим часом на подіумі з'являються моделі, які показують сучасну ношу з елементами української вишивки, які зберігаються в скринях українок і вживаються постійно (М. Біла, Х. Шмотолоха, М. Бучинська). Завершує показ колекція гості зі Львова, Члена Національної Спільноти художників України, народної майстрині Марії Савків-Гнилякевич, яка є автором чималої колекції дитячого та жіночого одягу, де поєднані традиції української орнаментики, а крій наповнено сучасним звучанням.

Ще довго збуджені глядачі знову і знову оглядали виставлені експонати, змальовували та фотографували wzори. Всі були вдоволені, бо таких імпрез уже давно не відбувалося в українській громаді Лос Анжелеса. На протязі декількох днів надходили електронічні подяки від вдячних глядачів. Оля Попель, директор Рідної школи: "It was obviously a highly complex endeavor and you did a fabulous job." Мирослава

Гелтслей із Сан Дієго: "I want to congratulate all of you for such a stellar organization, presentation, and performance... The designs of Mariya Hnylyakewych were truly enjoyed and admired." Marina Hrushetska, Executive Director Craft and Folk Art Museum: "The presentation of over 10 centuries of Ukrainian costumes captured the rich and colorful cultural history of the nation in an engaging manner." Розповідь про свято не була б повною, якби не було згадано ім'я молодого та талановитого ведучого Юрія Вигінного, який хоче посвятити себе акторській кар'єрі і зі своїм завданням ведучого справився ідеально, вміло заповнюючи паузи та завжди з лагідною усмішкою допомагаючи виходити з непередбачених ситуацій. Щасливі батьки, що виховали такого сина!

*Г. Полюга, Л. Вусик,
111-ий Відділ СУА ім. Алли Горської,
Лос Анжелес.*

ВЕБСАЙТ СУА

Союз Українок Америки має вебсайт, на якому Ви можете подати оголошення про збори, повідомити про події Вашого Відділу чи Округи, ознайомити інших із своїми програмами. Адреса вебсайту СУА: www.unwla.org. Прошу подавати інформацію українською і англійською мовами і висилати їх або на e-mail адресу: суаwebmaster@UNWLA.org, або: Zoriana Haftkowszc 761 W. Foothill Rd. Bridgewater, NJ 08807. Тел. 908-231-9158.

Чим більше світ про нас знатиме, тим краще.

Людина тричі дивною буває...

*«Людина тричі дивною буває, коли
родиться, жениться і вмирає.»*

(Народна мудрість).

Наскільки ми знайомі з нашими традиціями? Як глибоко вони закорінені в нашій свідомості і як часто ми дотримуємося їх? Не помилимося, коли скажемо, що сучасна людина повертається до них обличчям лише у виключних випадках. Та й то не кожна. Для більшості з нас вони стали таким собі пережитком минулого, маревом древніх часів. За останні «цивілізовані» віки ми практично розгубили внутрішній глибоко символічний зміст наших традицій і обрядів. Якщо й дотримуємося чогось, то це лише зовнішньої обрядовості, часто навіть і не розуміючи, що все це, власне, означає.

Напевно кожен з нас хоч раз у житті з захопленням розглядав український рушник, на якому вишите світове дерево, або дерево життя. Не одна вишивальниця пробує вишити своє дерево життя, і не одна мати хотіла би залишити такий же рушник у спадок своїм дітям. Бо, властиво, у такому рушнику закодовано головний закон нашого буття: народитися, закласти сім'ю – дати початок новому витку життя через дітей, і вмерти. Кожен елемент на такому рушнику має своє символічне значення, нічого там немає чисто декоративного чи беззмістовного. На весільному рушнику традиційно зображаються два голуби з весільними вінцями в дзьобиках, повернуті один до одного головами. Цим символом вишивальниця говорить, що творення сім'ї прирівнюється до творення світу. Як зі світового хаосу постає Світ, так і з утворенням сім'ї постає новий початок, що, власне, й уособлює порядок.

128-ий відділ СУА, Округа Філядельфія, спробував реалізувати доволі амбітний проєкт – поставити на сцені традиційне українське обрядове весілля, максимально відтворюючи його так, як це робили наші предки. Ми намагалися ввійти у спосіб мислення і життя наших предків, зрозуміти їх бачення світового ладу, розшифрувати давно забуті нами символи і змісли. Як це нам вдалося – судити нашим глядачам.

*Галина Генгало,
пресова референтка округи*

Three Times in Life

*People are awe-inspiring three times in life:
at birth, when getting married, and at death.*

(Folk wisdom)

How familiar are we with our traditions? How deeply are they rooted in our consciousness, and how frequently do we adhere to them? The average person turns to them only in very few select situations, and even this does not pertain to everyone. For most of us, these traditions have become simply vestiges of the past, mirages of ancient times. In reality, in these, our “civilized” times, we have practically forgotten the deep symbolic meaning of our traditions and customs. Even if we adhere to them, we frequently we do so while unaware of their meaning

Most likely, each of us has, at one time, or another, admired an embroidered Ukrainian ritual cloth or rushnyk on which the tree of life was depicted. Many an embroiderer attempts to embroider her tree of life, many a mother wishes to leave such a cloth for her children as an heirloom. In essence, this rushnyk contains the code of life: to be born, to establish a family, thus giving rise to a new cycle of life, and to die. Each stitch embroidered on this rushnyk has a symbolic meaning, there is nothing merely decorative or meaningless here. Two doves facing one another with matrimonial wreaths in their beaks are depicted on the wedding cloth. Here the embroiderer teaches that the creation of a family is like creation of the world. Just as the world is created from earthly chaos, so a new beginning arises from the formation of a family, personifying order.

UNWLA Branch 128 of the Philadelphia Regional Council, attempted to undertake a rather ambitious project—to present on stage a traditional Ukrainian wedding which very closely resembled the weddings of our ancestors. We tried very hard to probe their thoughts, to understand their vision of life, to decipher our long forgotten symbols and sense of existence. Whether we succeeded is for those who see our work to judge.

Halyna Henhalo

*(Translation by UNWLA Vice President
Ulana Zynych)*

Collage of the wedding photos

Фото Богданна Юдина
Photo Bogdannna Yudina

Дарія Колатало

*Дарця з чоловіком Богданом
незадовго перед його смертю.*

Китиця квітів на могилу нашої посестри

У вересні 2009 року Союз Українок Америки та вся громада Пассейку втратила надзвичайну людину – людину, яка своїм теплом заторкнула життя і душу багатьох з нас.

Дарія Колатало – довголітня і активна членка 70-го Відділу СУА в Пассейку. Все усхмінена, жартівлива і безпретенсійна зі серцем і душею, яка пригорнула всіх, хто потребував найменшої допомоги.

Дарця була мисткиня, руки якої не переставали творити до кінця її життя. Вона вигадувала і шила чудові строї для пластових і інших вистав; вона гафтувала тяжкі до виконання пластові курінні прапори, вишивала і була перша, яка започаткувала розмальовувати українськими зображеннями різдвяні кулі на ялинку.

Під час В'єтнамської війни невтомно пекла, збирала, пакувала і висилала за свої гроші пачки нашим воякам.

Від часу розвалу Советського Союзу всеціло посвятилася організації "Gift of Life". Вона гостила, займалася і фінансувала побут у себе родичів з дітьми, які приїжджали до Америки на лікування.

Дарця пережила багато особистих трагедій, які підкосили її здоров'я. Фізично вона мала багато проблем, але вони ніколи не пригашували її ентузіазму до життя і мистецтва. Під кінець, коли хвороба скривила її тіло і руки, вона таки знайшла спосіб використати останки сил. Спаралізованими пальцями виробляла чудові образки і пам'яткові речі з "Polymer Clay".

Відійшла вона так, як і жила – тихо, спокійно і дуже скромно; нікого не турбуючи і нікого не обтяжуючи. Дарця відійшла, але пам'ять про неї і про тепло її щирого серця лишиться назавжди в наших серцях.

В пам'ять нашої дорогої членки, яка на протязі двадцяти років очолювала пост суспільної референтки, складаємо 110 дол. на Суспільну Опіку СУА.

*За 70-ий Відділ СУА,
Ольга Мочула*

Василь Стус

Тож дай мені – дойти і не зомліти,
дійти – і не зомліти дай мені!
Дозволь мені, мій вечоровий світе,
упасти зерням в рідній стороні.

Василь Симоненко

Ні перед ким не станеш спину гнути,
Не віддасися ворогу в ясу,
Якщо ти зміг, товаришу, збагнути
Свого народу велич і красу.

В пам'ять Дзиди Каштанюк

30 березня 2010 року членкині 111-го Відділу Союзу Українок Америки попрощалися з бл. п. Дзідією-Оленою Каштанюк, яка з Божої волі пішла у засвіти 28 березня.

Кожний з нас приходить на світ з певним завданням, відомим тільки Всевишньому Творцеві. Виконавши його, переступаємо межу вічності, як сказав ще в 15 ст. італійський історик Франческо Гвіччардині: "Необхідно, щоби ми всі пам'ятали, що повинні померти, і щоби всі жили так, якби були впевнені, що повинні жити вічно". Цю мудрість Д. Каштанюк сповідувала все своє життя.

Олена-Дзίδα Каштанюк народилася 25 лютого 1925 року в м. Бережанах, на Тернопільщині в інтелігентній родині. Тато Дзиди Олександр Свистун був суддею, а мама Йоганна Грех громадською діячкою. В 1942 році родина перебралася до Львова, де прожили до 1944 року. Того ж року Дзίδα вийшла заміж за молодого інженера Володимира Каштанюка.

Одного дня Дзиду попередили, що їх родина є на списку про арешт, тому вони, не вагаючись, покинули Україну. Невблаганна доля кидала родину з місця на місце: Україна, Польща, Австрія, Німеччина. Лихоліття війни закинуло молоду родину до Мюнхену в табір переміщених осіб, де народилася старша донечка Дада.

В Мюнхені Володимир Каштанюк закінчив студії по виготовленню скла і почав працювати, але знову доля втрутилася в життя і родина в 1950 році перебралася до Нью Йорку, а згодом до Чикаго. Дзίδα, перебуваючи в тяжі з другою дитинкою, пішла працювати, перев'язуючи живіт, щоби не було видно вагітності. Народився син Олесь.

Родина прожила в Чикаго 15 років, де чоловік мав стабільну працю. Подружжя приймало активну участь в житті української громади, а сама Дзίδα з перших днів стала союзнячкою. Завдяки професійним здібностям і таланту, п. Каштанюк був запрошений до Каліфорнії, куди вони переїхали в 1964 році, а в 1966 році започаткували свій бізнес, свою власну фабрику "Тризуб".

Дзίδα жила не тільки для родини, а й була щедрим жертводавцем, допомагала всім і всюди, в Україні і в Америці: сиротинцям в Україні, студентам (опікувалася 5-ма студентами), бабусям у 2-х старечих будинках, Українському Католицькому університету, церквам, спонсуючи видання журналу "Патріярхат". Щедро спонсорувала фільм про митрополита Шептицького. Та і не дивно, бо її дідо і дідо її чоловіка були священиками. Дідо Володимира Каштанюка став священиком під впливом митрополита Шептицького, з яким був особисто знайомий. Спонсорувала фільм про Голодомор і всім, хто бував в їх хаті розповідала про цю страшну сторінку в історії України.

Дзίδα мала талант до вишивання і розмальовування кераміки. В Беверлі Гілз вона показала на виставці колекцію власноручно розписаної кераміки.

Покійна любила подорожувати, побувала у 108 країнах світу, привозячи додому не тільки враження, але й мистецькі вироби. Її дим нагадував швидше музей.

Але найголовніше, що виконала Дзίδα в житті – це виховала двох прекрасних дітей, яких навчила української мови, культури та історії. Все життя її без останку віддано дітям, онукам, а сама вона повною мірою відчула у земному житті їх любов. Мама ніколи не помирає. Вона просто йде від нас.

От і все, поховали хорошу людину,
Повернули навіки у лоно землі.
Та невже ж помістились в тісну домовину,
Всі турботи її, всі надії, жалі?

В. Симоненко

Спи спокійно, наша посестро. Хай гостинна американська земля Тобі буде легкою.
Вічна Тобі пам'ять!

*Людмила Вусик,
голова 111-го Відділу*

Малі городники

Весняне ясне сонечко
заглянуло в віконечко
з садочка, із дитячого
виманює діток.

Виходимо з лопатами,
навчаємось копати ми,
і загребти, й розміряти
одинадцять грядок.

Насіннячком засіємо,
росадою засадимо,
пухкенькі та рівнесенькі
одинадцять грядок.

А потім поливаймо їх,
і пильно доглядаймо їх,
адже ж морквину з грядочки
ми любимо усі.

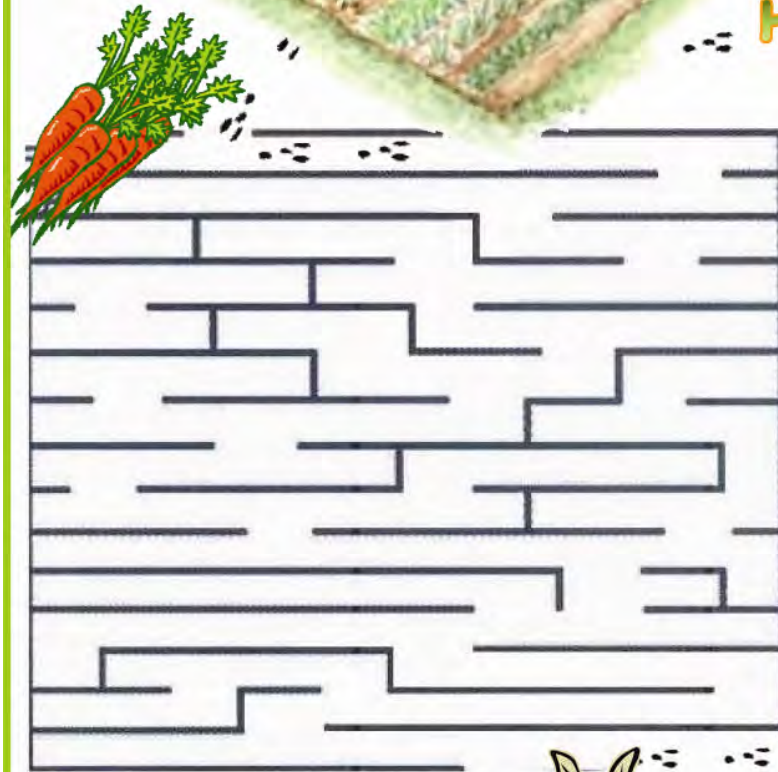
Ще й весело подумати:
як смачно будуть хруммати,
капустку будуть хруммати,
стрибайчики — трусі.

Poem: H. Chornobytska, *Our Life*, March, 1964. Illustrations: Picture Perfect Word Book, What are the friends doing? pgs. 24-25. Joanne Johnson, Kerry Morigari, Joyce Elaine Smith, Hampton-Brown, Carmel. CA

Покажи стрибайчикам

найкоротшу
стежку до
капустки й
морквини

мотика
hoe

лопата
shovel

граблі
rake

тачка(и)

wheelbarrow(s)

капуста(и)

зайчик(и)

шланг(и)

морква(и)

cabbage(s)

rabbit(s)

hose(s)

carrot(s)

Children's pages designed/compiled by Christine R. Shwed, UNWLA Education Committee Chair; drawings are copyright- free clip art available on line.

ХРЕСТИКІВКА

1		2		3		4		5		6		7		8
				9										
10										11				
						12	13							
14	15				16				17		18		19	
				20										
21			22								23			
			24					25						
26							27				28			
				29										
30		31									32	33		34
				35		36		37		38				
39										40				
				41										
42										43				

Горизонтально:

1. Старовинна європейська монета, яку українські жінки всіляли в намисто.
6. Один з Євангелистів.
9. Наука про минуле і сучасне.
10. Римський імператор, гонитель перших християн.
11. Сокира.
12. Бобова рослина.
14. Насичений розчин солі.
18. Велика птиця родини воронових.
20. Український композитор.
21. Невелика гора.
23. «Шкіра» дерева.
24. Корисні копалини.
25. Заборона, вето.
26. Розділовий знак.
28. Столиця африканської держави.
29. Маленька частина організму.
30. Ароматний ранковий напій.
32. Великий глек.
36. Неволя.
39. Тропічна в'юнка рослина.
40. Боярин... Вовк – персонаж повісті І. Франка «Захар Беркут».
41. Змелене зерно, мука.
42. Наступ.
43. Крупа, яка щоранку випадала для їжі Мойсесві та його підданим в пустині.

Вертикально:

1. Людина, яка дає свою кров іншим.
2. Ставкова риба.
3. Невідступна супутниця людини, коли на неї падає світло.
4. Один з трьох мушкетерів О. Дюма.
5. Український авіалайнер - гігант.
6. Ароматна трава.
7. Підсилювач голосу для промовця.
8. Податок в стародавній Русі.
13. Великий хижий птах.
15. Захист.
16. Тропічне дерево з пахучими горіхами, які широко застосовуються в солодкій кулінарії.
17. Околиці міста, села.
22. Настінний світильник.
23. Англійський мореплавець, якого з'їли дикуни.
27. Стяг.
30. Річка, на якій відбулася перша битва українців – русичів з монголами.
31. Уряд.
33. Козацький полководець – полковник Б. Хмельницького.
34. Хутрова морська тварина.
35. Квакаюча мешканка прісноводних водоймищ.
36. Делікатес від риби.
37. Місто в Україні.
38. Найменша частина тіла.

Відповіді на хрестиківку с. 21

MASHA ARCHER

'maria muchin'
extraordinary jewelry

Trunk Show

San Francisco Opera Shop • meet the artist!
June 25 26 27, Friday Saturday Sunday

Available at select Saks Fifth Avenue locations nationwide and...

Ukrainian Museum Gift Store
New York, NY
212.228.0110

Saks Fifth Avenue
New York, NY
212.753.4000

The Rafael's
San Francisco
415.974.6772

San Francisco Opera Shop
San Francisco
415.861.4008

the Desert House Collection
on the internet at...
www.thedeserthousecollection.com

visit www.masha.org
for more locations and
trunk show updates

Anna Natrebko • Kirov Opera and Ballet
san francisco • 415.861.8157
www.masha.org • masha@masha.org

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ СУА

Анна Кравчук, Ірина Куровицька

Маріянна Заяць — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Уляна Зінич
Анна Мацілінська

Софія Геврик

Христина Мельник

Марія Андрійович
Дарія Дроздовська
Надія Цвях
Рома Шуган
Віра Кушнір
Ірена Стецьків

- 1-ша заступниця голови
- 2-га заступниця голови для справ організаційних
- 3-тя заступниця голови для справ культури
- 4-та заступниця голови для справ зв'язків
- протоколярна секретарка
- кореспонденційна секретарка
- скарбник
- фінансова секретарка
- вільна членка
- вільна членка

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Рудик
Христина Швед
Зоряна Гафткович
Марія Полянська
Ольга Тритяк
Орися Трешньовська
Роксоляна Яримович

- суспільної опіки
- виховна
- мистецтва і музею
- стипендій
- архівар
- екологія і здоров'я
- вільних членок

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Лідія Яхницька
Ірина Бучковська
Галина Романишин
Зінна Джус-ДеБол і
Діді Бутенко
Ольга М. Луків
Іванна Шкарупа
Любомира Калін
Зоряна Мішталь
Марія Кейд
Уляна Глинська
Орися Зінич

- Дітройт
- Філадельфія
- Нью Йорк
- Північний Нью Йорк
- Нью Джерзі
- Огайо
- Чикаго
- Нова Англія
- Центральний Нью Йорк
- зв'язкова віддалених відділів
- діюча зв'язкова віддалених від.

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Оксана Фаріон
Марія Томоруг'
Рената Заяць
Татіяна Рішко
Галина Келлер

- голова
- членка
- членка
- заступниця членки
- заступниця членки

Оксана Скипакевич Ксенос — парламентарист

Тамара Стадниченко — головний редактор журналу "Наше Життя"
Лідія Слиз — україномовний редактор

Канцелярія СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 533-4646 • Fax: (212) 533-5237

office@unwla.org

Адміністратор бюро — Ольга Стасюк

Години праці: вівторок, середа, четвер, 11:00 – 7:00

Електронна пошта / e-mail: unwla@unwla.org
Website: www.unwla.org

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530 • E-mail: MariaPolanskyj@verizon.net
Maria Polanskyj, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

222 East 6th Street, New York, NY 10003
(212) 228-0110 • Fax (212) 228-1947
E-mail: info@ukrainiamuseum.org
Website: www.ukrainianmuseum.org

*Взори до вишивання з громади Погорилівки, пов. Заставна. Надіслала Орыся Зінич.
Patterns for embroidery from Pohorolivka, Zastavna County. Contributed by Orysia Zynycz.*